

Gyan Amrit જ્ઞાનમૃત

Vol.7 - Issue 4
April 2014
Retail Price 7.50/-

બ્રહ્માકુમારીઝ ગુજરાતનાં ડાયરેક્ટર રાજયોગિની સરલાદીદીના
અમૃતપર્વ નિમિત્તે દીદીજ સાથે દીપ પ્રજ્વલન કરતાં
બ્ર.કુ. જયંતીબેન, બ્ર.કુ. ભાવનાબેન, બ્ર.કુ. ભારતીબેન,
બ્ર.કુ. ગીતાબેન, બ્ર.કુ. ઉષાબેન તથા બ્ર.કુ. મોહનભાઈ.

કાંકરીયા પાસે નવનિર્મિત 'બ્રહ્માકુમારી ચોક'નું અનાવરણ કરતાં રાજયોગિની સરલાદીદી, બ્ર.કુ. અમરબેન, BJP નેતા શ્રી મહેશભાઈ, AMTS નાં ચેરમેન શ્રી બાબુભાઈ તથા બ્ર.કુ. ઉષાબેન.

ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય પ્રેમ આનંદ ભવન ખાતે ઝંડારોહણ બાદ પ્રતિજ્ઞા કરતાં રાજયોગિની સરલાદીદી, AMTSનાં ચેરમેન શ્રી બાબુભાઈ, BJP નેતા શ્રી મહેશભાઈ, GTPL ચેનલનાં ડાયરેક્ટર શ્રી રાજુભાઈ તથા ડૉ. જીતુભાઈ.

વડોદરા મંગલવાડી સેવાકેન્દ્રના ધ્વજારોહણ કાર્યક્રમમાં બ્ર.કુ. રાજબેન, જજ શ્રી બુદેલીયાજી, શ્રી બુબાલકરજી

પાલનપુર સેવાકેન્દ્ર દ્વારા શિવ સંદેશ યાત્રામાં બ્ર.કુ. ભારતીબેન, સંસદ સભ્ય શ્રી હરિભાઈ, ગોવિંદભાઈ.

વડોદરા અલકાપુરી દ્વારા કાર્યક્રમમાં દીપ પ્રગ્લ્લન કરતાં બ્ર.કુ. ડૉ. નિરંજનાબેન, ધારાસભ્ય શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ, લાઈફ સાયન્સીસનાં ચેરમેન પદ્મશ્રી ડૉ.એમ.એચ.મહેતા તથા ભાગવત કથાકાર શ્રી વાસુદેવ શાસ્ત્રી.

ભરુચ ઝાડેશ્વરમાં શિવજયંતી નિમિત્તે ઝંડારોહણ કરતાં બ્ર.કુ. પ્રભાબેન, નાયબ કલેક્ટર શ્રી નરેન્દ્રકુમાર ડાંડલ, નગર પાલિકાના ચીફ ઓફિસર શ્રી સંજય સોની તથા મામલતદાર પ્રજાપતિ સાહેબ.

ચોટીલામાં શિવરાત્રી પર્વે 'બરફના અમરનાથ'ના ઉદ્ઘાટન બાદ નવા સૂરજદેવળ મંદિરના મહંત શ્રી ચરણદાસજી બાપુ, ભાનુભાઈ તથા બ્ર.કુ. ઉર્મિલાબેન.

છોટા ઉદેપૂરમાં SP શ્રી રાજન સુરાને ઈશ્વરીય સૌગાત આપતાં બ્ર.કુ. મોનિકાબેન સાથે PI શ્રી એમ. એમ. રાજયગુરુ તથા બ્ર.કુ. સપનાબેન.

Gyan Amrit ज्ञानामृत

વર્ષ : ૭

એપ્રિલ, ૨૦૧૪

અંક : ૪

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલયનું મુખપત્ર

અમૃતશૂચિ

- જાણવું અને જીવવું.....તંત્રી સ્થાનેથી05
- અમૃતધારા.....દાદી જાનકીજી08
- શિવપરી.....બ્ર.કુ. દિલીપભાઈ10
- મનુષ્ય જીવનનું લક્ષ્ય કયું છે?.....બ્ર.કુ. જગદીશચંદ્ર.....11
- પ્રસન્નતાના પથ પર.....બ્ર.કુ. શિવાનીબેન14
- પરમાત્માનો સત્ય પરિચય.....બ્ર.કુ. પરિમલભાઈ.....17
- જગત ગુરુ.....બી.કે. નીતાબેન19
- યુવા વર્ગ-દિવ્ય સમાજના પ્રણેતાબ્ર.કુ. અનિલ.....21
- યુવાવિભાગ, યુવા શોઝ શિવ!બ્ર.કુ. વિવેકાનંદ.....23
- અનુભવની અભિવ્યક્તિ25
- ડર્યા છો ખરા? - લેવા આવોનેબી.કે. કાન્તિ.....26
- સ્વજનના મૃત્યુ પર શોક કરશો નહીં....બ્ર.કુ. હેમંતભાઈ.....27
- મનુષ્ય જીવનનું લક્ષબ્ર.કુ. મધુબેન28
- શિવની મહિમા.....બી.કે. કોકિલાબેન30
- શિક્ષણની ક્ષિતિજેબ્ર.કુ. અનુબેન.....31
- ખુશ ખબર.....બ્ર.કુ. અનંત.....32

આવશ્યક નોંધ

લવાજમની રકમનો ડ્રાફ્ટ નીચેના નામે લખશો.

પ્રજાપિતા બ્રહ્માકુમારી ઈશ્વરીય વિશ્વ વિદ્યાલય (ગુજરાતી જ્ઞાનામૃત)

લવાજમ મોકલવાનું, સરનામું બદલાયાની જાણ કરવાનું તથા પૂછપરછનું સરનામું નીચે મુજબ છે.

ગુજરાત ઝોન મુખ્યાલય :

બ્રહ્માકુમારીઝ, સુખશાંતિભવન, ગામડીવાળા ડેરી સામે,
ભુલાભાઈ પાર્ક રોડ, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૨૨

Phone : 079 - 25324160, 25324460, 25324660

પ્રકાશન સ્થળ :

રાજયોગ ભવન, ૧, ચતુર્ભુજ કોલોની,
ગોરધનવાડીનો ટેકરો, કાંકરિયા, અમદાવાદ-૨૮

Ph : 079 - 25431676

Email : maninagar.amd@bkivv.org; gyanamrit.guj@gmail.com

લવાજમના નવા દર

ભારતમાં

વાર્ષિક લવાજમ	રૂ.	૯૦-૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૨૦૦૦-૦૦
છૂટક નકલ	રૂ.	૭-૫૦

વિદેશમાં

એરમેઈલ વાર્ષિક	રૂ.	૧૦૦૦-૦૦
આજીવન સભ્ય	રૂ.	૧૦૦૦૦-૦૦

કૃતિઓ તથા સેવા સમાચાર

મોકલવાનું સરનામું

બ્ર.કુ. ડૉ. કાલિદાસ પ્રજાપતિ

તંત્રી : જ્ઞાનામૃત

જી-૨, ૨૨ શિવમ એપાર્ટમેન્ટ,

નવા વાડજ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩.

Phone : 079 - 27621551

‘જ્ઞાનામૃત’ને નિયમિત પ્રકાશિત કરવા માટે મુદ્રણ સામગ્રીનું આયોજન ઘણું એડવાન્સમાં થાય છે. તેથી કૃતિઓ, તસવીરો અગ્રતાક્રમે મળશે તે મુજબ ધ્યાનમાં લેવાશે.

- તંત્રી

મુદ્રક : રાજયોગિની સરલાદીદી

પ્રકાશક : બ્રહ્માકુમારી ઉષાબેન

ભિલીમોરામાં શિવરાત્રી પર્વ નિમિત્તે આયોજીત કાર્યક્રમમાં બ્ર.કુ. પ્રભાબેન, નાથ સંપ્રદાયના પ્રમુખ શ્રી છોટે દાદા મહારાજ, ભાગવત કથાકાર શ્રી જનકભાઈ જાની તથા બ્ર. કુ. ગુરુદેવીબેન.

વટવા સેવાકેન્દ્ર દ્વારા શિવદવજારોહણ કરતાં BJP મહિલા મોરચાનાં પ્રમુખ રીટાબેન, અમદાવાદ શહેર ટ્રાફિકના કોન્સ્ટેબલ શ્રી ઉપેન્દ્રસિંહ, શ્રી દેવેન્દ્રસિંહ, શ્રી શકિતસિંહ તથા બ્ર.કુ. તારાબેન.

ગોધરામાં શિવજયંતિ નિમિત્તે આયોજીત સ્નેહ મિલનમાં બ્ર.કુ. સુરેખાબેન, બ્ર.કુ. ઈલાબેન, માર્ક્સી કંપનીના ડીલર શ્રી રમેશભાઈ તથા બેસ્ટ એજ્યુકેશનનો એવોર્ડ પ્રાપ્ત કોમર્સ કોલેજનાં આચાર્ય શ્રી અરુણસિંહ સોલંકી.

ઓલપાડમાં મહાશિવરાત્રી મહોત્સવમાં શિવસંદેશ પાઠવતાં બ્ર.કુ. રંજનબેન તથા સંસદ સભ્ય દર્શનાબેન જરદોષ, MLA શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ તથા આચાર્ય શ્રી પ્રવિણભાઈ.

મૅંદરડામાં શિવરાત્રી સ્નેહમિલનમાં દીપ પ્રાગટ્ય કરતાં સિંધી સમાજના પ્રમુખ શ્રી ચંદુભાઈ ખેવલાણી, કિશાન સંઘના પ્રમુખ શ્રી વિનુભાઈ, પટેલ સમાજનાં ટ્રસ્ટી શ્રી કેચુરભાઈ તથા બ્ર.કુ. ગીતાબેન.

ગાંધીનગર સેક્ટર-૩માં આયોજીત 'સર્વ આત્માઓના પિતા શિવ પરમાત્મા'ની ઝાંખીમાં સમદર્શન આશ્રમના મહંતશ્રી સમાનંદ સ્વામીજીને ઈશ્વરીય સૌગત આપતાં બ્ર.કુ. સુનીતાબેન.

સુરત અડાજણ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા 'બરફના અમરનાથ'ની ઝાંખીનું ઉદ્ઘાટન કરતાં અટલ આશ્રમનાં બટુકગીરી મહારાજ તથા બ્ર.કુ. દક્ષાબેન.

સુરેન્દ્રનગરમાં દ્વારકાઘીશ પીઠનાં મહંત શ્રી સદાનંદજીને ઈશ્વરીય સૌગત આપતાં બ્ર.કુ. હર્ષાબેન.

જાણવું અને જીવવું તંત્રી સ્થાનેથી...

બાળકમાં જ્યારથી સમજણશક્તિ આવે છે ત્યારથી તેની જિજ્ઞાસાવૃત્તિ સક્રિય બને છે. ક્રમશઃ તેના જીવનવિકાસનો ક્રમ શરૂ થાય છે. કિશોરાવસ્થા, યુવાવસ્થા એમ વય વધવાની સાથે ભિન્ન ભિન્ન વિષયોના જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ શરૂ થાય છે. માતાપિતા, પરિવાર, સમાજ, શિક્ષણ સંસ્થાઓ તેને અનેકવિધ માહિતી, સંસ્કાર ઘડતરથી સમૃદ્ધ બનાવે છે.

જાણવાની પ્રક્રિયા સ્વાભાવિક રીતે, રસરુચિથી, આદેશ પાલનથી, સાહિત્ય, મનોરંજન, પ્રિન્ટ, ઇલેક્ટ્રોનિક, સાયબરમીડિયાથી થતી હોય છે. ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીએ સમાજ જીવનમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તનો કર્યા છે.

માનવનું આયુષ્ય ગમે તેટલું લાંબુ હોય તો પણ અનેકવિધ વિષયો, રસરુચિનાં ક્ષેત્રોને સંપૂર્ણ ન્યાય આપવાનું કાર્ય અઘરું છે, ક્યારેક અશક્ય પણ છે. ત્યારે માનવની વિવેકશક્તિ, નિર્ણયશક્તિ, પરખશક્તિ, આતમસૂઝ, નિષ્ણાતોનું માર્ગદર્શન તેના માટે પ્રેરક બને છે.

આજે આઈ. એ. એસ. કક્ષાની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓની તૈયારીરૂપે વિદ્યાર્થીઓ સખત મહેનત કરે છે અને અનેકવિધ વિષયો, બાબતોનું અધતન જ્ઞાન, માહિતી મેળવે છે. એટલા માટે કહેવાયું છે કે 'નોલેજ ઇઝ સોર્સ ઓફ ઇન્કમ' અર્થાત્ જ્ઞાન એ અર્થપ્રાપ્તિનું શક્તિશાળી માધ્યમ બને છે. માત્ર અર્થ જ નહીં સત્તા, સમૃદ્ધિ, પ્રસિદ્ધિ જેવી અનેક બાબતો તેની સાથે સંકળાયેલી છે.

જીવનમાં અર્થ, પદ, પ્રતિષ્ઠા, જીવનનિર્વાહ માટે કરાતી આ પ્રવૃત્તિઓ જીવનનો એક ભાગ છે. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં જીવનજીવવાની આવશ્યક બાબતોની સાથે ધર્મ, પરોપકાર, સમાજસેવા વગેરે બાબતો પણ વણી લીધી છે. જે માનવના સર્વાંગી વિકાસ માટે જરૂરી છે.

અહીં આપણે સીમિતરીતે જાણવાની પ્રક્રિયા વિશે

જોઈશું. જ્યારે આપણને જ્ઞાન મળ્યું નહોતું ત્યારે પરંપરાગત રીતે પરિવારની માન્યતાઓ, ક્રિયાઓ, ધર્મ શ્રદ્ધામાં સક્રિય હતા. જાણવાની વાતો ક્યારેક જાણવા ખાતર, ક્યારેક કર્ણરસથી આપણે સાંભળતા હતા. આપણી ગ્રહણશક્તિ અને રસરુચિના આધારે આપણે તેનો પ્રભાવ ઝીલતા હતા.

ઈશ્વરીય જ્ઞાન મળવું એ જીવનને અદ્ભુત વળાંક આપનાર માધ્યમ બને છે. આજે જે બ્રહ્માવત્સો નિયમિત રીતે વિદ્યાર્થી બનીને જ્ઞાન, યોગનો અભ્યાસ કરે છે. કેટલાક સંબંધ, સંપર્કમાં રહે છે તે સૌનો ઈશ્વરીય માર્ગે આવવાનો અનુભવ પોતપોતાની રીતે અજોડ અને ઉલ્લેખનીય છે.

ઈશ્વરીય જ્ઞાન જાણવું અને તેને આચરણમાં લાવવું તે વ્યક્તિ, વ્યક્તિએ વિભિન્ન અનુભૂતિની કથા છે. સારગ્રહણ કરવાની ક્ષમતા જેનામાં હોય તે તેના રસને પામી શકે છે.

સાકાર અને અવ્યકતવાણીઓનું અધ્યયન, જ્ઞાનનાં ભિન્ન ભિન્ન સામયિકો, દાદીઓ, દીદીઓ, ભ્રાતાઓના કલાસીસ, જ્ઞાન પ્રાપ્તિનાં વિજ્ઞાન જનીત ભિન્ન ભિન્ન સાધનો, માધ્યમો આપણા ઉપર પ્રભાવ પાડે છે. પણ નંબરવાર પુરુષાર્થ અનુસાર જ તેમની આધ્યાત્મિક પ્રગતિ થાય છે.

જ્ઞાન જાણવું અને તે મુજબ જીવવું એમાં સ્વાભાવિક રીતે અંતર છે. અનેક વર્ષોના અભ્યાસ પછી પણ આત્મિક સ્થિતિનો અનુભવ દરેકનો એક સરખો નથી. ગહન પુરુષાર્થ, ધારણાની સૂક્ષ્મતા, આંતરિક શુદ્ધિ, સચ્ચાઈ સફાઈ અનુસાર પુરુષાર્થની ગતિ તીવ્ર બને છે. કેટલાક આત્માઓ પોતાની ક્ષમતા અનુસાર તેને સ્વીકારે છે. નિશ્ચયની ટકાવારીમાં પણ ભિન્નતા છે. એક જ રાહના

રાહીઓમાં પણ ભિન્ન ભિન્ન કક્ષાઓ જોવા મળે છે.

આપણે જે વૈવિધ્યસભર, વિપુલ જ્ઞાન મેળવીએ છીએ તેની લગન પુરુષાર્થ ઉપર આધારિત છે. સાકાર બાબાએ સાકારવાણીઓમાં નીવડેલાં રત્નોનાં નામોનો ઉલ્લેખ કરીને તેઓને બિરદાવ્યાં છે.

વિશ્વવ્યાપી પરમાત્માના મહાન યજ્ઞની સાચી મૂડી તેના તપસ્વીઓ, ટીચર્સ, નિમિત્ત આત્માઓ, સૂત્રધારો છે. તેઓના ઢઢ મનોબળ, ત્યાગ, તપસ્યા, સમર્પણે જાદુઈ કાર્ય કરાવ્યું છે. નિમિત્ત આત્માઓ, બાબા પણ ભિન્ન ભિન્ન વિદ્યા, કલા, ક્ષેત્ર, સહયોગથી વિભૂષિત આત્માઓનું ગુણગાન કરે છે. વૈરાગ્યનાં વસ્ત્રો ધારણ કરનાર તો અનેક છે પણ ગાયન, પ્રતિષ્ઠા, વિશિષ્ટ પ્રતિભાઓની થાય છે.

જેઓ જ્ઞાન, યોગના પાયા ઉપર દિવ્ય જીવનની ઈમારત ચણીને અનેક આત્માઓના જીવનમાં રોશની ફેલાવવા માટે નિમિત્ત બને છે તેઓ યજ્ઞમાં પ્રસિદ્ધિ, સન્માનને પામે છે. આજના વિશ્વની એ વાસ્તવિકતા છે કે કારમી સ્પર્ધાના આ યુગમાં કોઈ પણ ક્ષેત્ર સ્પર્ધાથી મુક્ત નથી. ચીલાચાલુ, સાધારણ સેવા કે સાધારણ પુરુષાર્થ ગણનાયોગ્ય, સન્માનયોગ્ય બનતો નથી. જો કે તેનું મૂલ્ય તો છે જ. જેમ પદ્મશ્રી, પદ્મભૂષણ, પદ્મ વિભૂષણ, ભારતરત્ન જેવી ઉપાધિઓથી વ્યક્તિઓની સેવાનું મૂલ્યાંકન થાય છે, સન્માન થાય છે. તે રીતે જ્ઞાનમાર્ગમાં પણ વિશિષ્ટ પ્રતિભાઓ, વિશિષ્ટ સેવા કાર્યથી પ્રસિદ્ધ થાય છે. આ પણ તંદુરસ્ત, આવકાર્ય, પ્રોત્સાહક છે.

બાબાએ આપણને અદ્ભુત જ્ઞાનના ભંડારથી, યોગની અનુભૂતિઓથી સમૃદ્ધ બનાવ્યાં છે. એક આદર્શ વિદ્યાર્થી જ્ઞાનની ગુહા વાતોને પરિણામલક્ષી બનાવે તે સમયની માંગ છે. બ્ર.કુ. રમેશભાઈના લેખો અતીતના અનુભવોને આલેખે છે તો ભાવિ પુરુષાર્થની કેડી પણ ચીધી છે. એવું પ્રેરણાદાયી, પ્રોત્સાહક સાહિત્ય આજે સહજ પ્રાપ્ય છે. માત્ર ખૂટતી કડી છે પુરુષાર્થની તીવ્રતાની.

આવનાર સમય આત્માઓની પ્રતિભા, કક્ષા અને અવસ્થાને પ્રત્યક્ષ કરનાર બનશે. સમય, સંજોગો, વાતાવરણ પરીક્ષકોના રૂપમાં હશે. બાબાએ કેટલાંયે વર્ષોથી આપણને આવનારી પરિસ્થિતિ માટે તૈયાર કર્યા છે. તો આપણા જીવનને શ્રેષ્ઠ રીતે જીવીએ.

જીવવું એટલે ઉચ્ચ આદર્શો, ધ્યેયો, ગુણો અને શ્રેષ્ઠકાર્યોથી સંપન્ન બનવું. વિવેકાનંદ ઓછા આયુષ્યમાં પણ અમર બની ગયા. જેઓએ પોતાની વિદ્યા, કલા, વિશેષતા, યોગ્યતાઓથી લોકોને કંઈક આપ્યું છે તેઓ જીવનના મર્મને સમજયા છે. કોઈનાં આંસુ લૂછવાં, પરોપકારી બની સહયોગી બનવું. રુહાની સ્નેહ, દિવ્ય મુસ્કાનથી આત્માને સુખની અનુભૂતિ કરાવવી. જેની નસેનસમાં વિશ્વકલ્યાણની ભાવના સમાચેલી હતી તેવા બ્રહ્માબાબા, મમ્મા, દાદીજી તથા અન્ય દાદીઓ, ભ્રાતાઓ એવું શ્રેષ્ઠ જીવન જીવી ગયા કે આપણે વારંવાર એમને યાદ કરીએ છીએ.

વાદળો વરસે છે તેથી તેની સ્થિતિ ઉચ્ચ છે. જેમણે સમાજને કંઈક આપ્યું છે તેઓને લોકો યાદ કરે છે. ભિન્ન ભિન્ન ક્ષેત્રની એવી મહાન વિભૂતિઓ આજે અમર છે. તેથી જીવન કેટલું જીવ્યા તેના કરતાં કેવું જીવ્યા તે મહત્વનું છે.

જેનાં મન, વાણી અને કર્મ એક છે. જેની કથની અને કરણીમાં એકવાક્યતા છે. જેઓનું જીવન અન્ય માટે પ્રેરણાદાયી છે તેઓનું જીવન ધન્ય છે. બાબાએ આપણને કર્મોની ગતિનું ગુહા જ્ઞાન આપ્યું છે. આત્માની સાચી મૂડી તેના શ્રેષ્ઠ કર્મો, દિવ્ય સંસ્કારો અને અનેક આત્માઓની સેવા દ્વારા મેળવેલી દુઆઓ છે.

આજે તો એવાં અઢળકક્ષેત્રો છે જેમાં વિશિષ્ટ સેવાઓની નોંધ લઈ મેડલો, ચંદ્રકો, પારિતોષિકો અપાય છે. બાબાની શ્રીમત અનુસાર કરેલાં શ્રેષ્ઠ કાર્યોથી આત્મા સ્વયં સંતુષ્ટિનો અનુભવ કરે તે ઈશ્વરીય મેડલ જ છે.

જીવનને શ્રેષ્ઠ રીતે જીવવા માટે કેટલીક સાધારણ

લાગતી બાબતો પણ મહત્વની છે. આપણે કોઈના વિકાસમાં અવરોધરૂપ ના બનતાં પ્રોત્સાહક બનીએ. અન્યની વિશેષતાઓ, ગુણો, સિદ્ધિઓને ખુલા દિલથી બિરદાવીએ. ઈર્ષ્યાની અનુભૂતિ ના કરીએ. પોતાની સત્તા, પદ કે વૈભવથી કોઈના ઉપર આધિપત્ય જમાવવાનો પુરુષાર્થ ના કરીએ. બાબાના બન્યા પછી દષ્ટિ વિશાળ, વસુધૈવ કુટુંબકમ્ની રાખીએ. જ્ઞાતિ, જાતિ, જૂથવાદ, સગાવાદને પ્રોત્સાહન ના આપીએ. માત્ર આત્મિકભાવ જ રાખીએ. મારા દ્વારા કોઈનું અહિત ના થાય તેનું સતત ધ્યાન રાખીએ. બાબાએ મને જે પદ આપ્યું છે તેના ટૂંક સમયમાં જ નિમિત્તભાવથી જીવીએ. સમષ્ટિ રાખીએ.

સૌને સંતુષ્ટ, પ્રસન્ન રાખવાનો પુરુષાર્થ કરીએ. લો અને લવનું બેલેન્સ જાળવીએ. કોઈના અલ્પ સહયોગનું પણ મૂલ્ય આંકીએ. દરેકની વિશેષતાઓ, યોગ્યતાઓ અનુસાર તેનું સન્માન કરીએ. મારું જીવન મેં ઈશ્વરીયકાર્યમાં સમર્પિત કર્યું છે તો સમયનો સદુપયોગ કરી સેવા દ્વારા તેને શ્રેષ્ઠત્વ અર્પીએ.

સમય તીવ્ર ગતિએ વહી રહ્યો છે. ત્યારે યજ્ઞસેવામાં સમર્પણનું પણ મૂલ્ય છે. જેની પાસે જે વિશેષતા, યોગ્યતા, સાધન સામગ્રી, સંબંધો, ધન, વિદ્યાઓ, કલાઓ હોય તેનો યજ્ઞની વૃદ્ધિમાં ઉપયોગ કરવો તે જીવનની

સાર્થકતા છે. બાબાએ આપણને શ્રેષ્ઠ જીવન જીવવાનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન આપ્યું છે. સધ્યંત કર્મોની વાત કરીએ તો ફોલો ફાધર - બાપદાદાનું અનુસરણ એ જ શ્રેષ્ઠ જીવન જીવવાની ચાવી છે.

દરેક કર્મ કરતાં અહંભાવની સંપૂર્ણ નિવૃત્તિ રહે. નમ્રભાવ, સાક્ષીભાવ રહે. કરન કરાવનહાર બાબા બધું કરાવી રહ્યા છે તેની સતત અનુભૂતિ રહે. વ્યક્તિગત પ્રસિદ્ધિ કે પ્રત્યક્ષતાને બદલે બાપદાદાની પ્રત્યક્ષતા એ જ જીવનનો મંત્ર રહે. સાધનોની ભરમારમાં સાધના પ્રભાવિત ના થાય તેનો સતત મન ઉપર ચોકી પહેરો રાખીએ. દધીચિત્રાપિ જેવું જીવન જીવી જીવનને ધન્ય બનાવીએ.

યજ્ઞે નિમિત્ત આત્માઓ, વડીલો, શ્રેષ્ઠ પુરુષાર્થીઓ, કન્યાઓ, માતાઓ સૌ પ્રત્યે આદર રાખવાનું શિક્ષણ આપ્યું છે તેનું ગૌરવ કરીએ. ટૂંકમાં બાબા સમય પ્રતિ સમય જે ઈશારાઓ આપે છે તેને જીવનમાં ધારણ કરી શ્રેષ્ઠ, સફળ જીવન જીવવાનો તીવ્ર પુરુષાર્થ કરીએ એજ શુભકામના.

॥ ઓમ શાંતિ ॥

- બ્ર.કુ. કાલિદાસ

મુંબઈ ફલેર્મીગો સેવાકેન્દ્ર દ્વારા શિવદવજારોહણ કાર્યક્રમમાં હિન્દી ફીલ્મ તથા ટેલીવીઝન એક્ટર શ્રી અમીત ધવન, શ્રી ભરતભાઈ, શ્રી રાજીવ પૌલ તથા બ્ર.કુ. કુંતીબેન.

મુંબઈ મુલુંદ દ્વારા ઉત્તર ભારતીય મિત્ર મંડળનાં કાર્યક્રમમાં બ્ર.કુ. મનિષાબેન તથા ઉત્તર ભારતીય મિત્ર મંડળનાં પ્રમુખ ભાતા કે. એન. સિંહ, બ્ર.કુ.ગોદાવરીબેન.

અમૃતધારા

રાજયોગિની દાદી જાનકીજી, મુખ્ય પ્રશાસિકા

જે દરેકને સહયોગી બનાવે એનું નામ યોગી. સ્નેહથી સહયોગી બનાવશે એ વિના નહીં બને. સહકારથી ડાયમંડ હોલ સુધી પહોંચ્યા છો. બીજી વાતોમાં જાઓ નહીં. મસ્તિષ્ક ખાલી કરો. દિલને સાચું બનાવો. મેં કર્યું સારું હશે એવું કોઈ અભિમાન ના કરો. શાંત રહો. આપની સલાહ સારી છે. સારું થશે. મેં કહ્યું તેમ થવું જોઈએ આવું ના હોય. બાબા કહે છે અત્યારે મારું સંતાન છે, તો ફરિસ્તા બની જાઓ. સાધારણ બી. કે. નહીં. બી. કે. તો લાખો છે. એટલા સારા બનો કે બાબા દિલતપ્ત પર બેસાડે. બાબા જે ઈચ્છે, જે રીતે ઈચ્છે તે કરાવે. હું તો ખેલ જોઉં છું બાકી બાબા તે કરાવી લે છે. ડ્રામા અદ્ભુત છે. દરેક દશ્ય જુઓ. દરેક દશ્ય સારું છે.

મને જણાવો, કોણ સારું નથી. બાબાને પોતાનું નામ પ્રસિદ્ધ કરવાનું છે. તમે નિશ્ચિંત રહો. પરમાત્માના હસ્તોથી પાલના મળે, તે કેટલી મોટી વાત છે. સદાયે પરમાત્મા સમક્ષ, એક બીજાની સમક્ષ વાતનો સ્વીકાર કરો. કોઈના વિશે પણ કોઈ વાત અંદર રાખી, તો આપ સ્વમાનમાં નહીં રહી શકો. કોણે કહ્યું જુઓ. કોણે કહ્યું સાંભળો. એટલી સાવધાની રાખો કે કોઈ વાત સિદ્ધ ના કરવી પડે. આ આંખોએ જોયેલી વાત છે. આપણે જેવું જોઈશું, સાંભળીશું એટલાં જ બીજાંઓને શક્તિશાળી આંદોલનો પહોંચશે. સાચી ભાવના કામ કરશે.

જો કોઈ એમ કહે કે હું આટલા દિવસથી જોઉં છું તે સુધરતો જ નથી. આવા શબ્દો મુખમાંથી નીકળવા તે પણ અભિમાન છે. તે કદી ફરિસ્તા બનશે જ નહીં. બ્રાહ્મણ પણ નહીં બને. બ્રાહ્મણ સૌનો કલ્યાણકારી હોય છે. બ્રાહ્મણ મરેલાંનું પણ કલ્યાણ કરનારો હોય છે. પહેલાં

બ્રાહ્મણ તો બનો જેથી બાબા જુએ કે જેવું મારું મુખ છે તેવું બાળકનું મુખ છે. ભૂતકાળ, વર્તમાનકાળ સારો છે તો ભવિષ્ય ઘણું જ સારું છે. ભૂતકાળને પોતાની વાણીમાં, કર્મમાં

બિલકુલ યાદ ના કરો. જે કંઈ પણ ખામી છે, નબળાઈ છે એને આજે જ ખલાસ કરી દો. પછી જુઓ પ્રભુલીલા. જો સ્વયં કાંઈ મહેનત ના કરી પણ એનો સ્વીકાર કર્યો તો બાબા પરિવર્તન કરાવી લેશે. કઈ રીતે કરવામાં આવે, તે વિચારવું એટલું સહેલું નથી પણ વાસ્તવિક એકરાર કરવાથી સરળ છે. હું ને અંદરથી જ સમાપ્ત કરી દો. મેં કર્યું તો અભિમાન. મારે કરવાનું છે તો બોજ. અભિમાન સ્નેહી અને સહયોગી બનવા દેતું નથી. હું મુક્ત રહું. બાબા કરાવી રહ્યા છે. સ્નેહથી સહયોગી બનાવી રહ્યા છે. વાસ્તવિક સાબિતી છે. સાબિતી જોઈને પણ કોઈ ના સુધરે, તો કોઈ શું કરી શકે છે. મારે કરવાનું છે, આ કરવાનું છે તો માથું ખરાબ થઈ જશે.

સમય નાજુક છે પરંતુ સુધરશે તો બાબાનો હાથ મસ્તક પર છે. સર્વનો સહયોગ છે. પછી ખુશનુમા, ખુશ મિજાજ, ખુશ કિસ્મત બની જશો. આપના નિમિત્ત બનવાથી કેટલાયે આત્માઓનો ઉદ્ધાર થઈ જશે. એ માટે ઉમંગ - ઉત્સાહ જોઈએ. હું આત્મા છું. મારા બાબા છે. મીઠો ડ્રામા છે. આત્મા કહે છે શાંતિથી રહો. પરમાત્મા આત્માને કહે છે શાંતમાં રહો. હું જે બોલી રહી છું તે કોઈ કોમેન્ટ્રી કરાવી રહી નથી. હું સ્વયંને કઈ રીતે ચલાવું છું

એ અનુભવની લેણદેણ કરું છું. પરસ્પર ઈશ્વરીય સ્નેહ સંપન્ન બનીને પ્રેમ અને શક્તિ લો. ઈશ્વરીય પરિવારને એનું જ્ઞાન થાય, ભાસના આવે. બોલ્યા પછી શાંત. આપણો વાસ્તવિક આત્માઓ સાથેનો સંબંધ દુનિયા જાણતી નથી. બાબાનાં સુગંધીદાર ફૂલ બનો. જીવન એક યાત્રા છે. આપણે યાત્રા પર છીએ. ઘેર (પરમધામ) જવાનું છે પણ લઈ જનાર બાબા ના હોય, તો કઈ રીતે જઈશું. બાબા આપણને પતિતમાંથી પાવન બનાવીને સાથે લઈ જવા માટે આવ્યા છે. યાત્રામાં કોઈ આવ્યું કે ના આવ્યું તે જોવાનું હોતું નથી. બાબા પણ પાછળ જોતા નથી. હા, કલ્પ પહેલાં આવ્યા હતા. કદી બાબા કોઈની લૌકિક વાત પૂછતા નહોતા, સાંભળતા નહોતા. બાબાની પાસે આવ્યો અર્થાત્ બાબાનું સંતાન છે. બાબાના લૌકિક સંબંધીઓ કદી બાબાની સામે લૌકિક વાતો કરતાં નહોતાં. દરેકનું કર્મ પોતાનું છે. બાબાએ કદી એક પળ માટે પણ લૌકિકનું નામ લીધું નહીં હોય. હા, આ સર્વ મારાં બાળકો છે. બાબા કહેતા પ્રવૃત્તિમાં ભલે રહો, પણ આ સર્વ બાબાનું છે. આ મારા છે તે વાત ખતમ.

મનન કરવાથી બાબાની જ્ઞાન સંપત્તિ મારી છે એવો અનુભવ થશે. બાબાની સંપત્તિથી ખુશી થશે. વારસો અર્થાત્ સંપત્તિ પણ લાયક બનવાથી મળે છે. વારસામાં સૌથી પહેલું શું મળ્યું? મનન શક્તિથી આપણું ચિંતન ઘણું સારું ચાલશે. નહીં તો ચિંતનમાં કદી અહીં, તહીં જશે. પણ મનન કરવાથી બાબાનું જે જ્ઞાન છે તે મનને ઘણું સારું લાગે છે. દિલ અને મનનો ગહન સંબંધ છે. દિલમાં કોઈ પ્રકારનું થોડું પણ દુઃખ છે તો જ્ઞાન એટલું સારું નહીં લાગે. જ્ઞાન સાંભળવા છતાં બુદ્ધિ ગમે ત્યાં ભટકતી રહેશે. મન તનમાં લાગી જાય, ધનમાં લાગી જાય, ક્યાંય સ્વભાવ સંસ્કારમાં લાગી ના જાય. લોભ ચોરી છેતરપિંડી કરાવે છે. મોહ અંદરથી દુઃખી કરે છે. ક્રોધ તો

અહીં કોઈ કરી ના શકે. થોડા આવેશ યા અવાજનમાં પણ બોલી શકતો નથી. તો બોલવા ઉપર ચાન આપો. કોઈ ગમે તેવું બોલે, પણ મારી વાણી બદલાય નહીં. કારણ કે અવાજની દુનિયાથી દૂર જવાનું છે. આ એવો ગુપ્ત અને સાચો પુરુષાર્થ હોય. નિરંતર પુરુષાર્થમાં કોઈ કારણથી ફરક પડ્યો તો નુકસાન મને થયું. પુરુષાર્થ સાથે એટલો પ્રેમ હોય, જે કોઈ પણ કારણથી ઓછો ના થાય.

મન્મનાભવનો મધાજીવભવ સાથે ગહન સંબંધ છે. મન્મનાભવથી એક તો બાબામાં મન લાગ્યું પણ શું કરવાનું છે? તે મધાજીવભવથી થશે. બાપ મળ્યા, ઘર મળ્યું અર્થાત્ મનને સ્થાન મળી ગયું. ભટકતા આત્માઓને બાપ (પરમાત્મા) અને ઘર મળ્યું. શિવબાબાની યાદનું વાસ્તવિક પ્રમાણ છે બ્રહ્માબાબાને ફોલો કરવા. થોડો પણ મતભેદ યા ભેદભાવ છે તો બાબાનો જે પ્રેમ છે, પાલના છે. એવી તપસ્યા છે તે ઓછી થાય છે. જ્ઞાનનું મંથન થવાથી જ્ઞાન અંદર જઈને રત્ન બની જાય છે. જ્ઞાનરત્ન શબ્દ પણ સ્મૃતિમાં આવે, તો ઘણું સારું લાગે છે. જ્ઞાન બાબાનું આપેલું છે પરંતુ મંથનથી મારું છે એવું લાગે છે.

કલિયુગી કર્મબંધનોથી મુક્ત થવું છે. તો કોઈ હિસાબકિતાબ ના બનાવો. સંબંધમાં છે પણ બંધનથી મુક્ત છે. એવી જીવનમુક્ત અવસ્થા હોય. સંગમ પર બાબાના બનવાથી મુક્તિ અને જીવનમુક્તિનો વારસો મળે છે. ધીરજ સિવાય કોઈ મીઠું બની શકતું નથી. મનમાં ધીરજ રાખો, તો મનમાં શાંતિ આવે છે. એમાં નફરતની કોઈ દષ્ટિબિલકુલ કોઈના પ્રત્યે પણ ના હોય. તો ગંભીર, શાણા, શાંતિ અને ધીરજથી પોતાનો સારો પાર્ટ બનાવો. દિવસભરમાં કેટલીયે વાતો બને છે. પણ જો એને યાદ રાખીશું, તો બીજા દિવસે બાબાની વાતો કરી શકીશું નહીં. આજ્ઞાકારી બનવાથી ઘણું સુખ મળે છે. બાબા

જ્યારે જ્યાં પણ સેવા કરાવે, એમાં ઘણી શક્તિ છે એટલે કદી સેવા માટે ના કહેશો નહીં. આખો દિવસ કર્મ કરવા છતાં પણ બાબાને સેવા યાદ કરો કે બાબા આપણને યાદ કરે અર્થાત્ બાબા દ્વારા વધારામાં સકાશ મળે. આ ઘણો ઊંડો પુરુષાર્થ છે. લાંબા સમયનો યોગાભ્યાસ હોય. જોડાણ તૂટેલું ન હોય. કોઈની ખામી જોશો નહીં અને એ મુજબનો વ્યવહાર કરશો નહીં. બાબાએ આટલી મોટી દિવ્ય સંપત્તિ આપી છે તેનાથી વંચિત ના થશો. યાદ (યોગાભ્યાસ)ની ખેંચ નહીં હોય, તો અનુભવ થશે નહીં. નિશ્ચયથી પુરુષાર્થ કરો તો વિજય મળશે. કદી સંશય ના આવે. તો હાર પણ ના થાય.

તો ધીરજનાં ફળ મીઠાં લાગશે. સંતુષ્ટતાથી સજેલાં લાગશે. સહનશક્તિને લીધે કઠોર નહીં લાગે. સહનશક્તિ ઓછી હશે, તો કોમળ યા કઠોર બનશે. કમલપુષ્પ સમાન બનવા માટે ન્યારા પ્યારાની સ્થિતિ બનાવો. ઊંચી અવસ્થામાં એકરસ, આડોલ, અચલ રહો. આવી ભાવના રાખવાથી બાબા એવી સ્થિતિ બનાવવામાં સાથ આપે છે.

શિવપરી

- બ્ર.કુ. દિલીપભાઈ, સરદારગઢ

શ્વેત વસ્ત્રધારી એક શિવપરી,
આંખ ખોલીને જુઓ જરી.
નીલગગનથી ઊતરી આવી,
ધરા પર આવી એક કુટિર બનાવી.
એક હાથમાં જ્ઞાનની જાદૂઈ લાકડી,
બીજામાં છે પવિત્રતાની રાખડી.
કહે છે કલિયુગી પહાડ ઉઠાવીશ,
સોનાનું એક નગર બનાવીશ.
સહુ જન એમાં હાથ દેજો,
પવિત્રતાનો સાથ દેજો,
સ્વરાજ્યનો હું અધિકાર અપાવીશ.
ન દેતી કોઈને જાકારો,
આપતી પ્રેમભર્યો આવકારો.
કોણ મુસલમાન કોણ હિંદુ ?
સૌ છીએ શિવ સાગરના બિંદુ.
વિશ્વપર વિકારોના કોરડા વિંજાય છે,
ભારતમાતાની આંખો અશ્રુથી ભીંજાય છે,
પવિત્રતાનો સિમ્બોલ એને કાંધે ટીંગાય છે.
જ્ઞાનની જાદૂઈ લાકડી ફટકારતી,
આતમના પાંચ વિકાર ભગાડતી.
ચતુર વિચારજો કો હશે એ શિવપરી ?
ન કોઈ ઠાઠ ન કોઈ ફેશન,
ફેલાવે શાંતિના વાયબ્રેશન.
અગમ-નિગમ તણો ભેદ જાણવા,
લેજો સાત દિવસનું લેશન.
કહેતી હું છું પ્રભુની પ્યારી,
સૌ લોક કહે મને બ્રહ્માકુમારી...
શ્વેત વસ્ત્રધારી એક શિવપરી
આંખ ખોલીને જુઓ જરી.

મનુષ્ય જીવનનું લક્ષ્ય કયું છે?

બ્ર.કુ. જગદીશચંદ્ર હસીજા, દિલ્હી

મનુષ્ય એક મનનશીલ પ્રાણી હોવા છતાં પોતાના જીવનના લક્ષ્યને સ્પષ્ટ રીતે જાણતો નથી તે કેટલા આશ્ચર્યની વાત છે. જીવનના લક્ષ્ય વિશે સર્વ મનુષ્યોનો એક મત નથી. મોટા ભાગના લોકો તો એવું કહે છે કે એમનું લક્ષ્ય ધંધામાં સફળતા મેળવવાનું છે. તેઓ કહે છે કે અમારું કારખાનું સારી રીતે ચાલે, વેપાર ઘણો સારો થાય, અમારા પદમાં ઉન્નતિ થાય જેથી અમે ધન મેળવીને પોતાની ગૃહસ્થીમાં સારી રીતે સુખ સગવડો મેળવી શકીએ અને સ્વયંને વૃદ્ધાવસ્થામાં તથા અસમર્થતાની સ્થિતિમાં ધનના બળથી સારી રીતે રહી શકીએ. જાણે કે આ લોકો ધનને જ પોતાનો ઈશ્વર માને છે અને આખો દિવસ ધનની જ સાધના અને આરાધનામાં ખર્ચા દે છે. બે શબ્દોમાં આપણે કહી શકીએ કે મોટે ભાગે મનુષ્ય સંપત્તિને જ પોતાના જીવનનું લક્ષ્ય સમજે છે.

પરંતુ પ્રશ્ન ઉઠે છે કે જેની પાસે ધન ચા સંપત્તિ છે તેઓ શું પોતાના જીવનથી સંપૂર્ણ રીતે સંતુષ્ટ છે? શું ધન સિવાય મનુષ્યને બીજું કંઈ મેળવવાની ઈચ્છા થતી નથી? આપ જોશો કે કોઈની પાસે ધન તો ઘણું છે પરંતુ સ્વાસ્થ્ય સારું ન હોય તો તેઓ પોતાના જીવનને અધૂરું સમજે છે. ઘણીવાર રોગી મનુષ્ય ઈચ્છે છે કે ઘણું ખર્ચ કરવા છતાં પણ એને સારું સ્વાસ્થ્ય મળે. આમ છતાં તેને સારું સ્વાસ્થ્ય મળતું નથી. તેથી એ સ્પષ્ટ છે કે ધન જ સર્વસ્વ નથી પણ સ્વાસ્થ્ય પણ મનુષ્ય માટે જરૂરી છે.

મનની શાંતિ જરૂરી

એ સિવાય મનની શાંતિની પણ મનુષ્યને ઘણી જરૂર છે. જો મનુષ્યના મનને શાંતિ નથી તો ધન પણ કામનું નથી. ઇતિહાસમાં આપણને એવાં કેટલાંયે દ્રષ્ટાંતો મળે છે કે રાજાઓએ પોતાની અતુલ્ય સંપત્તિનો પણ મનની શાંતિ માટે ત્યાગ કર્યો.

આ રીતે આપ જોશો કે કેટલાંયે લોકો જનતા દ્વારા યશ પ્રાપ્ત કરવા, એમના નેતા બનવા અથવા એમની સેવા કરીને પણ એમના દ્વારા જનતાના સેવક કહેવડાવવા માટે પોતાના શરીરનું પણ ધ્યાન રાખતા નથી. પોતાના ધનને પણ ન્યોછાવર કરી દે છે અને મનના સુખની પણ પરવા કર્યા વગર એને સમજાવી દે છે.

તો આપ વિચાર કરતાં એ નિર્ણય ઉપર પહોંચશો કે દરેક મનુષ્યના જીવનનું લક્ષ્ય છે તો દુઃખની પૂર્ણ નિવૃત્તિ અને સુખની પ્રાપ્તિ જ. પરંતુ આજે તે અધૂરા અને અલ્પ સ્થાયી સુખની પ્રાપ્તિ માટે પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. કોઈ મનુષ્ય ધનનું સુખ મેળવવા માટે પોતાના સ્વાસ્થ્ય અને પોતાના મનની શાંતિની પણ પરવા કરતા નથી. કોઈ મનની શાંતિ માટે ધનના સુખને અને ઘરબાર છોડીને જંગલમાં જવાનું વિચારી રહ્યા છે અને કોઈ તનનું સુખ મેળવવા માટે બધું ધન ખર્ચા દેવા પણ તૈયાર થઈ જાય છે. તો જનતા માટે અથવા જનતાથી સુખ મેળવવા માટે આ સર્વનો ત્યાગ કરવા પણ તૈયાર છે. પરંતુ વાસ્તવમાં તો દુઃખની અત્યંત નિવૃત્તિ તથા તન, મન, ધન અને જન આ ચારે પ્રકારનાં સંપૂર્ણ અને સ્થાયી સુખોની પ્રાપ્તિ જ મનુષ્યના જીવનનું લક્ષ્ય છે.

આપ જરા વિચારો કે જેની પાસે ધન તો ઘણું છે પરંતુ જેનું સંતાન કુલને કલંકિત કરનાર હોય, અવગણના કરનાર હોય તથા ધનને બરબાદ કરનાર હોય અને કંઈને કંઈ ઉત્પાત મચાવતું રહેતું હોય. જેના કારખાનાના મજૂર વખતોવખત હડતાલ પડતા હોય અથવા કામચોરી કરીને માલિકને નુકસાન પહોંચાડતા હોય. એ ધનવાનની કેવી હાલત હશે જેના પર ચારે બાજુ ડાકુઓની નજર પડેલી રહેતી હોય અને જેની પાછળ પડીને મતલબી દોસ્ત ખૂબ મોજ ઉડાવતા રહે. અથવા જે ધનવાન મનુષ્ય પોતાના જ

વ્યસનો અને વાસનાઓને કારણે શરાબ, માંસાહારમાં જ પોતાના દિવસો વીતાવવા લાગે? એ ધનવાનની કેવી ગતિ હશે જે ધન એકઠું કરીને ચાર દિવસની ચાંદનીની જેમ તરત જ મોતના મુખનો કોળિયો બની જાય? તેથી ધન જ સર્વકાંઈ નથી પણ મનુષ્યને ચારેય પ્રકારનું સંપૂર્ણ અને સદાકાળનું સુખ જોઈએ.

એવું બની શકે કે આજે કોઈ મનુષ્યના જીવનમાં આ ચારે પ્રકારનું થોડું ઘણું સુખ હોય. પરંતુ આપ જોશો કે આજની દુનિયામાં કોઈ પણ વ્યક્તિના બધા જ દિવસો સંપૂર્ણ સુખમાં પસાર થતા નથી. આજે કોઈ સુખી છે તો કાલે એને તનનો રોગ, વ્યાપારમાં હાનિ, સંબંધીઓ તરફથી અશાંતિ, સરકાર તરફથી મુશ્કેલીઓ, દુર્ઘટનાને કારણે કષ્ટ, પ્રાકૃતિક આપદાઓને કારણે પીડા અથવા વૃદ્ધાવસ્થાનું દુઃખ ઘેરી લે છે. આજના દુઃખી સંસારમાં સ્વજનો, સંબંધીઓ વગેરેને કારણે તો મનુષ્ય દુઃખી થાય છે. તેથી આજે કોઈ વ્યક્તિ દુઃખી નથી છતાં સમજવું જોઈએ કે એના જીવનમાં ગમે ત્યારે દુઃખ આવી શકે છે અને આમેય તમોપદાનતા, જૂની તથા સાર વગરની દુનિયામાં સુખમાં પણ સાર નથી. જેમાં દુઃખની અનુભૂતિ ના હોય તેજ સાચું સુખ છે. મનુષ્યને માત્ર પોતાના જીવનમાં સંપૂર્ણ સુખ પ્રાપ્ત થાય પણ અન્ય કોઈના દુઃખના એને સમાચાર ના મળે. તે અન્ય કોઈને પણ દુઃખી ના જુએ અને ચારે બાજુ કોઈને પણ દુઃખી ના જુએ અને ચારે બાજુ કોઈ પણ પ્રકારનું દુઃખ ના હોય. એને એની ખબર પણ ના હોય કે રોગ, શોક, લડાઈ ઝઘડા, આપદા અને અશાંતિ કોને કહેવાય. પરંતુ આજે મનુષ્યને સુખની આ અવસ્થાનું જ્ઞાન જ નથી. તે સમજે છે કે આ દુનિયામાં દુઃખ તો અનાદિકાળથી જ ચાલ્યાં આવે છે. મનુષ્યે પોતાના જીવનના આરંભથી દુઃખનું અસ્તિત્વ તો જોયું જ છે. તેથી સમજે છે કે મનુષ્ય જીવન તો આવું જ હોય છે. એને સંપૂર્ણ સુખમય જીવનની ઓળખ જ નથી. એટલે એના માટે પુરુષાર્થ જ કરતો નથી. પણ આજની

દુનિયામાં જે ઊંચું જીવન સમજવામાં આવે છે, તે એને જ પોતાનું લક્ષ્ય માને છે. તે સંપૂર્ણ સુખની વાતને કલ્પના સમજે છે અથવા એને અસંભવ સમજે છે.

પરંતુ આપ જરા વિચારો કે જો આ ચારે પ્રકારનાં સુખ ક્યારે પણ મનુષ્યને ઉપલબ્ધ ના થાય તો મનુષ્ય એની ઈચ્છા શા માટે રાખે છે અને એના માટે ભગવાનને પ્રાર્થના શા માટે કરે છે? પહેલાં પ્રાપ્ત થઈ હોય તેવી ચીજની ઈચ્છા મનુષ્યને થાય છે. પહેલાં જેનો તેણે અનુભવ કર્યો હોય પણ સમય જતાં ગુમાવી બેઠો હોય તેની તેને ઈચ્છા થાય છે. તેથી આજે મનુષ્ય વિશ્વશાંતિ, રામરાજ્ય, ઘર ઘર સ્વર્ગ, સર્વમાં ભાઈ ભાઈ જેવો પ્રેમ વગેરેની પ્રાપ્તિ માટે ઈચ્છા રાખે છે કે પ્રયાસ કરે છે. એનાથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ક્યારેય વિશ્વની, રાજ્યની, ઘરગૃહસ્થની તથા માનવની એવી સ્થિતિ રહી હશે જેમાં સર્વને સંપૂર્ણ અને સ્થાયી સુખ પ્રાપ્ત થતાં રહે છે અને દુઃખ, રોગ, અશાન્તિ, લડાઈનું નામ માત્ર પણ ના હોય. વાસ્તવમાં તે સુખ પ્રાપ્ત કરવું તે મનુષ્ય જીવનનું લક્ષ્ય છે. એ અવસ્થાને જીવન મુક્ત અવસ્થા કહે છે કારણ કે તે જીવન સર્વ પ્રકારનાં બંધનો, દુઃખો, રોગો વગેરેથી મુક્ત અતિ સુખી, અતિ પ્યારું અને અતિ મધુર અને સારવાળું જીવન હોય છે.

હવે પ્રશ્ન ઉઠે છે કે શું મનુષ્ય સૃષ્ટિમાં આવું કોઈ જીવન હોઈ શકે છે અથવા આવા પણ લોકો ક્યારે થઈ ગયા છે જેઓના જીવનમાં આ ચારે સુખોની જે અવસ્થા જણાવી છે તે તેમણે પ્રાપ્ત કરી હોય! વિશ્વનો જે ઇતિહાસ આજે મનુષ્યમાત્ર પાસે છે એના અનુસારનો આવા કોઈ લોકો થયા નથી પરંતુ વાસ્તવિકતા એ છે કે સૃષ્ટિના આદિકાળમાં આપણા પૂર્વજો થઈ ગયા છે. એમને સંપૂર્ણ અને સ્થાયી સુખ પ્રાપ્ત હતું. એ સમયને સતયુગ અથવા કૃતયુગના નામથી યાદ કરવામાં આવે છે. અને આ યુગના સર્વપ્રથમ વિશ્વ મહારાજન્ શ્રી નારાયણ અને વિશ્વ મહારાણી શ્રી લક્ષ્મીની મૂર્તિઓ પાછળથી પૂજવામાં આવી

રહી છે. એ સમયની સૃષ્ટિ વાસ્તવમાં સ્વર્ગ અથવા વૈકુંઠ હતી અને યથા રાજરાણી તથા પ્રજા સર્વને અપાર સુખ મળેલું હતું. કહેવત પ્રસિદ્ધ છે કે સિંહ અને ગાય એક ઘાટ ઉપર પાણી પીતાં હતાં. અને દૂધ તથા ઘીની નદીઓ વહેતી હતી. પ્રકૃતિ તેમની દાસી હતી. કાયા નિરોગી હતી. અકાળે મૃત્યુ થતું નહોતું. સર્વ મનુષ્ય દિવ્યગુણધારી અને સતોપ્રધાન હતા એટલે એમને દેવી દેવતા કહેવામાં આવતાં હતાં. આપે ધ્યાનથી જોયું હશે કે શ્રી લક્ષ્મી શ્રી નારાયણને બંને તાજચુકત બતાવવામાં આવે છે અર્થાત્ એમને રત્નજડિત સોનાના તાજથી તથા પ્રકાશના તાજ 'પ્રભામંડલ'થી પણ સુસજ્જ બતાવવામાં આવે છે. આ બંને તાજ ક્રમશઃ સુખ સંપત્તિ અને શાન્તિના સૂચક છે.

આજે શ્રી લક્ષ્મી અને નારાયણની જીવનકથા નહીં જાણવાને કારણે ભારતવાસી એમની જડપ્રતિમાઓનું પૂજન માત્ર જ પોતાનું કર્તવ્ય સમજે છે. તેઓ એમના જેવા બનવાનો પુરુષાર્થ કરતા નથી. એમને એ ખબર નથી કે ક્યારેક આપણે ભારતવાસીઓનું જીવન પણ પહેલાં એવું જ હતું અને શ્રી લક્ષ્મી શ્રી નારાયણ સતયુગમાં આ સૃષ્ટિ પર ચક્રવર્તી, અખંડ, નિર્વિદન અને અતિ સુખકારી રાજ્ય કરતા હતા. આજે કેટલાય લોકોનો ખ્યાલ છે કે શ્રી લક્ષ્મી શ્રી નારાયણ, ક્ષીર સાગરમાં અથવા ઉપર

ક્યાંય રહેતા હતા. એમને એ જ્ઞાન નથી કે સતયુગમાં યથા રાજા તથા પ્રજા સૌ પૂર્ણ સુખી હતા પરંતુ પાછળથી ધીરેધીરે સૃષ્ટિમાં દુઃખ આવ્યું. દુઃખ કેમ આવ્યું અને હવે તે કઈ રીતે દૂર થાય એ રહસ્યોને પણ જાણતા નથી. તેથી તે જીવનને શ્રેષ્ઠ બનાવવાની તરફ ધ્યાન આપતા નહોતા પરંતુ એ સમજી બેઠા છે કે જીવન આજે જેવું ચાલી રહ્યું છે, સદા તેવું જ રહેશે.

તેથી આજે આવશ્યકતા એ વાતની છે કે મનુષ્ય પોતાના જીવનના આ લક્ષ્યને જાણે અને એની પ્રાપ્તિ માટે પુરુષાર્થ કરે. શ્રી લક્ષ્મી અને શ્રી નારાયણ આદિ દેવી દેવતા પણ આપણી જેમ જ શરીરધારી હતા અને તેઓ ગૃહસ્થી પણ હતા. જો આપણે પોતાના જીવનમાં પવિત્રતા અને દિવ્યગુણોની ધારણા કરીએ અથવા કમલ પુષ્પ સમાન રહીએ. આપણે પણ ઘરગૃહસ્થમાં કર્તવ્યોને નિભાવતાં એમની સમાન બની શકીએ છીએ. તેથી હવે મનુષ્યે એ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવું જોઈએ કે જીવન કમલપુષ્પ સમાન પવિત્ર કઈ રીતે બને અથવા નરમાંથી શ્રી નારાયણ અને નારીમાંથી શ્રી લક્ષ્મીપદ પ્રાપ્ત કરવા માટે પુરુષાર્થ કયો કરવાનો છે અને પહેલાં જે આપણું જીવન પવિત્ર અને સુખી હતું એમાં અપવિત્રતા અને દુઃખ કઈ રીતે આવ્યાં અને હવે તેમાંથી મુક્તિ કઈ રીતે મળે?

(પેજ ૧૬ નું અનુસંધાન)

ક્યાંય પણ એમણે જોયું કે આ કમજોર છે, આ તો ઘણી નાની બાબતમાં ડરી ગયેલા છે, એમનાથી તો સારી રીતે કામ થઈ શકતું નથી. તો કોનું નામ છૂટા કરવાના લિસ્ટમાં આવશે જેઓ થોડા પણ તનાવમાં કામ કરી શકતા નથી. એનું નામ સર્વ પ્રથમ કાઢવામાં આવશે. આપની માનસિકક્ષમતા આપના ભાગ્યની રેખા બની જાય છે. ઘણા ઊંચા વિચાર આજ સુધી આપણે એ સમજતા હતા કે ભાગ્ય ક્યાંક બીજેથી મળે છે. પણ કમાલની વાત એ

છે કે મારું ભાગ્ય મારા પોતાના જ હાથમાં છે. પહેલાં આપણે એ વિચારતા હતા કે મારા ભાગ્યમાં હશે તે જીવનમાં મળશે. પણ આજે તે વાતને બદલી દીધી. આજે આપણે એ નિર્ણય ઉપર આવી ગયા કે હું જે નક્કી કરું છું તેના આધારે ભાગ્ય બને છે મારું ભાગ્ય મારા પોતાના હાથમાં છે. મારા વિચારમાં છે. મારા જેવા વિચારો હશે, તેવું મારું ભાગ્ય બનશે.

પ્રસન્નતાના પથ પર

- બ્ર.કુ. શિવાનીબેન

આપણા સંકલ્પ ભાગ્યના નિર્માતા

જ્યારે હું વિદેશ ગઈ હતી તો ત્યાં એક ભાઈને મળી. જેમના સમગ્ર મધ્યપૂર્વ દેશમાં ઘણા મોલ્સ છે. એમની કેટલીયે પેઢીઓ આરામથી ખાઈ શકે એટલું એમની પાસે ધન હતું. પણ આજે એ ભાઈ એટલો આઘાતમાં છે. તેથી તેને દૂર કરવાની દવાઓ લે છે. એક દિવસ તે સેન્ટર પર આવ્યાં તો મેં એમને સમજાવ્યું કે એથી શો ફેર પડે. જેટલી પહેલાં આવક હતી એનાથી થોડી ઓછી થઈ. અત્યારે પણ એટલી આવક થઈ રહી છે જે વધારે છે. પ્રશ્ન એ છે કે પહેલાં જેટલી બચત થતી હતી તેટલી અત્યારે થતી નથી. અત્યારે એમાં ઘટાડો થયો છે. જે થોડી આવક ઓછી થઈ એનો પ્રભાવ મસ્તિષ્ક પર પડ્યો. તે આજે ધનની પ્રાપ્તિને બદલે નુકસાન કરી રહ્યો છે. તે મોલ આજે ચાલી રહ્યા છે કે નથી ચાલી રહ્યા. અથવા તો બંધ પડી ગયા છે. પણ કાલે આ બધી પરિસ્થિતિઓ સારી થઈ જશે. મોલ ફરીથી એટલો જ ચાલશે પણ મન તો સારું છે ને. જે આપની શાંતિની સૌથી મોટી મૂડી છે.

આઘાતના ઈલાજ માટે આપણે મનોચિકિત્સક પાસે જઈએ છીએ તે ક્યારે સારું થશે. એક તો આવક ઘટતાં એમણે પોતાના મનનું ધ્યાન રાખ્યું નહીં એ પરિસ્થિતિમાંથી બહાર નીકળવા માટે હકારાત્મક સંકલ્પ જરૂરી હતા. તો એનાથી મનને પણ નુકસાન થયું. ધનનું તો થોડું જ નુકસાન થયું. જ્યારે મનને નુકસાન થયું ત્યારે એને મનોબળથી સ્વસ્થ ના કર્યું તો એનાથી કોઈને કોઈ બીમારીનું રૂપ સર્જાય છે. સમજો કોઈ ગંભીર બીમારીએ આકાર લીધો, તો ધનનું નુકસાન તો એની સામે કંઈ નથી.

પ્રશ્ન : હું સમજી ગઈ છું કે મનની શક્તિ કેટલી મહત્વપૂર્ણ છે. પરંતુ કેટલીકવાર મોટા ભાગના લોકો એમ કહે છે કે મારો આઘાત એની મેળે દૂર થઈ જશે. જેવી મારી આર્થિક સ્થિતિ સારી થશે તો આઘાત પણ દૂર થઈ જશે.

ઉત્તર : આઘાત

દૂર નહીં થાય. આપે કહ્યું કે જેવી મારી આર્થિક સ્થિતિ સારી થઈ જશે. તો મારું દુઃખ પણ એની મેળે દૂર થઈ જશે. જો આર્થિક સંકટ છ માસ, એક વર્ષ, બે વર્ષ ચાલ્યું તો શું એટલો સમય આપ ડીપ્રેશન (હતાશા)માં રહેશો. એનો આપના ઉપર પ્રભાવ પડશે. આપને તે કેટલા નબળા બનાવી દેશે. આજ આપને બ્લડપ્રેશર ચા હાઈપર ટેન્શનની બીમારી થઈ તો તે ઠીક થઈ જશે પરંતુ તે પોતાનો પ્રભાવ મૂકીને જશે. જેના ફળસ્વરૂપે આપના સંબંધોમાં થોડું અંતર આવી જશે. જેવો સેન્સેક્સ ઉપર જશે તો શું સંબંધો પણ એ રીતે જ સુધરી જશે. આપણે એમ શા માટે કહીએ કે એને ભલે બગડવા દો, તે ઠીક થશે, તો આ પણ ઠીક થઈ જશે. શું એવું ના બની શકે કે બજારમાં મંદી છે તો એ સર્વનું ધ્યાન રાખી શકીએ છીએ. જો કોઈ કહે છે કે આજે મારી પાસે નોકરી નથી તો તેનું શું થઈ શકે.

આવી જ પરિસ્થિતિમાં હું એક એવી વ્યક્તિને મળી. જેને છેલ્લા વર્ષથી કંઈ પણ આવક નહોતી. હું એમને જોઈને ચકિત થઈ ગઈ. અને કહ્યું કે આપને જોઈને એવું લાગતું નથી કે આપને કોઈ સમસ્યા હશે. તે બોલ્યો કે આ સંકટ આજે નહીં તો કાલે દૂર થઈ જશે. આજે પ્રોપર્ટીનું માર્કેટ તેજીમાં નથી. હું એ બાબત વધારે વિચારતો નથી. હું આ સમય મારા પરિવાર સાથે પસાર કરી રહ્યો છું. એને ત્રણ પુત્રીઓ છે. એણે કહ્યું કે હું મારા આખા જીવનમાં જેટલો સમય તેઓની સાથે વીતાવ્યો નથી તેટલો સમય અત્યારે વીતાવી રહ્યો છું. આજે હું એમની એટલી નજીક આવી ગયો છું કે આજે તેઓ તેમની દરેક વાત મને જણાવે છે. ખરેખર મેં મારા પરિવાર સાથે ઘણો આનંદ માણ્યો.

એનું એ કારણ હતું કે મંદીના વાતાવરણમાં પણ તે માનસિકરૂપે વ્યથિત થયો નથી. એક સમાન પરિસ્થિતિમાં કોઈ પરિવારથી દૂર થઈ ગયા અને કોઈ પોતાના પરિવારની એકદમ નજીક આવી ગયા.

પ્રશ્ન : હું એ જાણવા ઇચ્છું છું કે બંને ઓળખાણ કઈ રીતે થઈ. પણ એના પહેલાં એક વાત કહેવા ઇચ્છીશ કે કેટલાક લોકો એવું ઇચ્છે છે કે આવા સમયે આવું કાર્ય કરવું મુશ્કેલ છે. તેઓ વિચારે છે કે મારે સૌ પ્રથમ જે પરિસ્થિતિ છે તેને નિયંત્રણમાં લાવવાની છે. લોકો એના મહત્વને સમજતા નથી. જેઓ સમજે છે એમને લાગે છે કે આ કાર્ય કરવું ઘણું મુશ્કેલ છે. આ બંને વાતો કઈ રીતે શક્ય છે તે સ્પષ્ટ કરો.

ઉત્તર : પરિસ્થિતિઓ અનુકૂળ હોય કે ના હોય કેટલાક લોકો એવું ઇચ્છે છે કે મન સાથે કામ તો અવશ્ય કરવું છે. એવું નહીં કે પરિસ્થિતિ ઉપર નીચે થાય ત્યારે કામ કરવું છે. કારણ કે ત્યારે કામ કરવામાં થોડી વધારે મહેનત લાગે છે. જ્યારે સૌ સારી રીતે ચાલે છે તો કામ કરવું ઘણું સરળ લાગે છે. પરિસ્થિતિ તો આવીને ચાલી જશે પરંતુ પરિસ્થિતિઓ પહેલાં કાર્ય કર્યું ના હોય અને અત્યારે પણ પરિસ્થિતિઓ આપણને અનુકૂળ નથી તો આપ દરરોજ સવારે ઉઠી અને સ્વયં સાથે વાતો કરી હમેશાં હકારાત્મક વિચારો. પોતાના મનમાં કદી નકારાત્મક વિચારો લાવશો નહીં.

સમજો કે આપના કોઈ સંતાનની યા કોઈ ભાઈ બહેનની નોકરી ચાલી જાય છે તો આપ એની સાથે કઈ રીતે વાત કરશો? આ ઘટના માટે સ્વયં સાથે વાતો કરો આ સમયે હકારાત્મક રીતે જ વાતો કરવાની છે. આ બાબત કોઈને શીખવાડવી પડતી નથી પણ આપણે બીજાઓને કહીએ છીએ જે બન્યું છે તે માટે પોતાનું ધ્યાન રાખો. કોઈ ચિંતા ના કરો. જો આ વાત આપણે બીજાને કહી શકીએ તો પોતાના માટે આવું વિચારી ના શકીએ? આપણી સાથે આવી ઘટના બને છે ત્યારે કહીએ છીએ કે

પરેશાન થવું તો સ્વાભાવિક છે. આ સમયે હું સ્વસ્થ કઈ રીતે રહી શકું? પરિસ્થિતિ જ એવી છે. આવા વિચારો કરવાથી તમે સ્વસ્થ નહીં રહી શકો આવા સમયે પણ આપ પોતાની સાથે પ્રેમથી વાતો કરો તો આપણે વિપરીત પરિસ્થિતિઓમાં પોતાને સ્વસ્થ, સક્ષમ રાખી શકીએ છીએ.

બીઝનેસમાં કંઈક ઉપર નીચે થઈ રહ્યું છે, તો બે મિનિટ થોભીને આપ પોતાની સાથે વાતો કરો કે પરિસ્થિતિ અત્યારે આપણા પક્ષમાં નથી. ઠીક છે. તેઓ મારી સાથે સારી રીતે વાત કરતાં નથી કોઈ વાત નહીં આપ એ સમયે પોતાના ઉપર ધ્યાન આપો અને સંકલ્પ કરો કે હું આમ છતાં મજબૂત રહેનાર છું. હું મજબૂત રહી શકું છું. કારણ કે હું શક્તિશાળી આત્મા છું. મનને સબળ બનાવવા માટે માત્ર શક્તિશાળી વિચારની જરૂર છે.

જો આપણે એકવાર પણ પોતાને એ જાણવી દીધું કે કોઈ વાત નહીં સૌ સારાવાનાં થઈ રહેશે. ત્યારે આવા સંકલ્પ કરીને આપ સ્વયંમાં શક્તિ ભરો છો. બીજાઓ સાથે વાત કરવા માટે સમય કાઢો છો પણ પોતાની જાત સાથે...? એટલે આપ પોતાની સાથે બેસો કારણ કે અત્યારે આપ જે સંકલ્પ કરશો તો તે આખા દિવસના ભાગ્યનું નિર્માણ કરશે. આપ એ દૃશ્યનું નિર્માણ કરો કે આજ આખો દિવસ મારી સાથે શું શું બનવાનું છે. જો હું એવો સંકલ્પ કરું કે હવે તો કંઈ થઈ શકશે નહીં. હવે તો મારા પરિવારવાળાં પણ દુઃખી બની જશે. તો કોણ જાણે આગળ જતાં શું થશે. તો આ સંકલ્પની ઉર્જા હું બહાર મોકલીશ. જ્યારે મારા સંકલ્પ જ નકારાત્મક છે તો કોઈ પણ કાર્યમાં મારું મન લાગશે? નહીં લાગે. સૌ પ્રથમ પોતાના દિવસની શરૂઆત આ વિચારથી કરો કે હું શક્તિશાળી સંકલ્પો કરનારો આત્મા છું. આપણને ધન શા માટે જોઈએ. ખુશ રહી શકીએ છીએ. માત્ર બે મિનિટ સ્વયં સાથે વાત કરવાની જરૂર છે આપ જોશો કે આપને ખુશીની પ્રાપ્તિ એની મેળે થવા લાગશે. એટલે કે મેં ખુશીની

ઉર્જા બહાર મોકલી. તો બદલામાં આપણી પાસે શું આવશે. ખુશી જ આવશે.

પ્રશ્ન : આ સાચું છે. ક્યાંકને ક્યાંક આપણને એનાથી સુરક્ષા મળે છે. અને એવું લાગે છે કે આ સંભવ છે. સંકલ્પથી લઈને ભાગ્ય સુધીનું પૂરું ચક્ર આપણે જોઈએ છીએ કે સંકલ્પ કઈ રીતે આપણા ભાગ્યનું નિર્માણ કરે છે.

ઉત્તર : જુઓ, બે દુકાનદાર છે અને એક સમાન આર્થિક સંકટમાંથી પસાર થઈ રહ્યા છે. એકે સંકલ્પ કર્યો કે કંઈ પણ થઈ જાય હું આ પરિસ્થિતિને પાર કરીશ જ અને સર્વકાંઈ સારું થઈ જશે. તે આ પરિસ્થિતિને પાર કરવા માટે કોઈ ખોટો અભ્યાસ કરતો નથી. વધારે પૈસો એકઠા કરવા માટે તે કોઈની સાથે છેતરપિંડી કરતો નથી. અને તે સક્ષમ રહે છે. એની પાસે જે પણ ગ્રાહક આવશે એને કેવી ઉર્જા મળશે આપ ખુશ છો. સક્ષમ છો તો આપ દ્વારા જે પણ મળશે એનાથી આપ સારી રીતે વાત કરશો અર્થાત્ એને હકારાત્મક ઉર્જા મળશે.

બીજો જે દુકાનદાર છે તે પરેશાન છે. તે ડરમાં છે કે કોણ જાણે આગળ શું થશે. તે માલમાં ભેળસેળ કરીને થોડા વધારે પૈસા કમાવવાનું વિચારશે. કોઈ ગ્રાહકની રાહ જોશે તો તે ગ્રાહક સાથે ઈમાનદારીનો વ્યવહાર કરશે નહીં કારણ કે તે અસુરક્ષાની ભાવનાથી પીડિત છે. તે વિચારશે કે આજે આખો દિવસ મારી પાસે વધારે લોકો આવ્યા નથી. એક જ ગ્રાહક આવ્યો છે તો એની પાસેથી વધારે ધન લેવાની કોશિશ કરશે અને સાથે સાથે એ ઈચ્છા રાખશે કે તે ગમે તે રીતે લે એ રીતે એનાં પ્રકંપન, એનો હાવભાવ સર્વ કાંઈ બદલી જાય છે.

બંને નવા ગ્રાહક છે તો બંને દુકાનમાંથી તેઓ કઈ દુકાનમાં જવાનું પસંદ કરશે? તેઓ જ્યાં વધારે ઉચ્ચતમ ઉર્જા પ્રકંપન છે, ઈમાનદારી છે, સચ્ચાઈ છે ત્યાં સ્વાભાવિકરીતે જશે. એ દુકાનદારનું ભાગ્ય તો એની મેળે જ બદલાઈ જશે. એ માટે એને કંઈ પણ કરવાની

જરૂર નથી. તે જે અસુરક્ષાની ભાગનાથી કાર્ય કરવાની કોશિશ કરે છે કે કંઈ થઈ ના જાય, કંઈ ખરાબ થઈ ના જાય, તો એનું ભાગ્ય તેવું જ બનશે. લોકો કહે છે કે જુઓને એની દુકાન પર વધારે લોકો કેમ જઈ રહ્યા છે. પણ આપણે એ વિચારતા નથી કે આપણે જે ઉર્જા બહાર મોકલી હતી તે જ પાછી આવી રહી છે. જેના કારણે લોકો મારાથી દૂર જઈ રહ્યા છે.

બીજી બાજુ તે દુકાનદાર આશાવાન છે અને હમેશા હકારાત્મક જ વિચારે છે. એની પાસે આપવા માટે હમેશાં હકારાત્મક પ્રકંપન છે. જેના કારણે વધારેમાં વધારે લોકો એના સંપર્કમાં પોતાની મેળે જ આવે છે. એનો એ અર્થ નથી કે આપણું ભાગ્ય ક્યાંય બીજે લખાયું છે. એવું નથી કે આપણા ભાગ્યનું નિર્માણ બીજું કોઈ કરી રહ્યું છે. એની દુકાન પર કેટલા લોકો જશે, તે બીજું કોઈ નક્કી કરી રહ્યું નથી. એનો નિર્ણય આપણે સ્વયં કરીએ છીએ. આપણે જે ઉર્જા બહાર મોકલીએ છીએ તેજ તેના ઉપર નિર્ભર છે.

પોતાની વિચારશક્તિને લીધે એક જ પરિસ્થિતિમાં કોઈ દુકાનદાર વધારે સફળ થાય છે અને કોઈ ઓછો સફળ થાય છે. એણે માત્ર એક ચીજ ઉપર ધ્યાન આપવાનું છે અને તે છે એની માનસિકશક્તિ. તે એની ઊંચી વિક્રમિંદુ બનશે. તમે એક બીઝનેસમાં છો યા કોઈ સંસ્થામાં છો સમજો કે સંસ્થાના જે પ્રમુખ છે તે એક લિસ્ટ લઈને બેઠા છે. કેટકેટલા લોકોને આજે અહીંથી છૂટા કરવાના છે. તેઓ કયા લોકોને રાખશે? જે ઘણા બધા દબાણ વચ્ચે પણ અંદરથી સ્થિર રહીને કામ કરશે. પછી તે કંપની જે ૩૦૦ લોકો સાથે કામ કરતી હતી તે આજે ૧૦૦ લોકો સાથે કામ કરનારી બને છે. તે ૧૦૦ લોકો ઉપર શું આવશે? ઘણું દબાણ આવવાનું છે. ડબલ વેતન મળવાનું છે. એ વ્યક્તિઓએ આ પડકારને પાર કરવા માટે શું કરવું પડશે? ઘણું સારું ભાવનાત્મક બળ.

(અનુસંધાન પેજ નં. ૧૩ પર)

પરમાત્મા (ભગવાન)નો સત્ય પરિચય

બ્ર.કુ. પરિમલ મજમુદાર, ખોરજ

“મને કહોને પરમેશ્વર કેવા હશે? ક્યાં રહેતા હશે? શું કરતા હશે?”

મનુષ્ય, જન્મ બાદ જ્યારે શિક્ષણ ક્ષેત્રે પદાર્પણ કરે છે, ત્યારે સૌ પ્રથમ, એની સામે ઉપરોક્ત સવાલ, શિક્ષાના રૂપમાં આવે છે. બાળપોથીમાં, પ્રથમ જ, આ કવિતા શીખવવામાં આવે છે. જો કે મોટો થાય છે ત્યારે આ સવાલ હાંસિયામાં ધકેલાઈ જાય છે. રુચિ જળવાઈ રહેતી નથી. તેનું એક એ પણ કારણ હોઈ શકે કે, ધાર્મિક બાબતોમાં ખેરખાં ગણાતા સાધુ સંતો, મહંતો, ૧૦૮ કે ૧૦૦૮ મહામંડલેશ્વરો પણ, ભગવાનની ઓળખ, પરિચય બાબત નેતિ... નેતિ કહી, હાથ ઊંચા કરી દે છે. તેઓ તરફથી પણ નિરાશાવાદી સૂરનો જ આલાપ જોવા મળે છે ત્યારે ચક્ષુ સવાલ એ થાય છે કે ભગવાન પરમાત્માને ઓળખવા કઈ રીતે?

કોઈ પણને એની આદતો, ખાસિયતો, વિશિષ્ટ ગુણો ઈત્યાદિ દ્વારા જાણી શકાય છે. ત્યારે આવી બાબતોનો આધાર લઈ. પરમાત્મા (ભગવાન)નો સત્ય પરિચય મેળવવા પ્રયત્ન કરીએ. જો કે શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતામાં, વિધવિધ સ્લોકો દ્વારા, પરમાત્માએ પોતાનો સ્પષ્ટપરિચય આપેલો જ છે. વર્ષોથી ગીતા વાંચતા આવ્યા પરંતુ અજ્ઞાન, અંધકાર, અંધશ્રદ્ધા, અતિશ્રદ્ધા ઈત્યાદિના આવરણ ઓથે. ગીતાના મર્મનો તાગ મેળવવા પ્રયત્નો નહિવત્ જ કર્યા પરિણામે. “પોથી પઢતા કુટ્યા કાન, તો ચે ન આવ્યું બ્રહ્મજ્ઞાન” માફક પરમાત્મા (ભગવાન)ના પરિચયથી વંચિત જ રહ્યા, અને “ભગવાન એક અદૃશ્ય, અદ્ભુત શક્તિ છે.” એમ માની આંધળે બહેરું કુટતા આવ્યા.

તો આવો! શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતાના આધારે, પરમાત્માનો સ્પષ્ટ પરિચય મેળવવા, ભગવાનને

ઓળખવા, પારખવા, બાબત ડોકિયું કરીએ.

પરમાત્મ પરિચયના પગથિયા

(૧) “હું નિરાકાર, અજન્મા, અકર્તા. અભોક્તા, અચોનિજ છું.”

ગીતા : ૨/૨૧; ૪/૬.૧૪; ૬/૪૦; ૭/૨૪, ૨૫; ૯/૯.૧૩; ૧૦/૩, ૧૨; ૧૧/૧૮, ૩૭; ૧૩/૩૧ ઉપરાંત ધ્યાન પ્રકરણના પાન ન. ૧૧ અને ૩૪.

નિષ્કર્ષ કે ભગવાન, મનુષ્ય જેવા, શરીરધારી નથી.

(૨) “મારો જન્મ દિવ્ય અને અવ્યક્ત રૂપમાં છે.”

ગીતા : ૪/૭, ૮, ૯; ૯/૪; ધ્યાન ૩૪, ૩૭; ગોસ્પેલ ઓફ ગીતા કપાલી શાસ્ત્રી પાન ૧૬, ૧૭;

નિષ્કર્ષ : ભગવાન-પરમાત્મા મનુષ્યની જેમ.

શારીરિક જન્મ લઈ, દેહધારણ કરતા નથી પરંતુ જ્યારે જ્યારે, આ પૃથ્વી પર અજ્ઞાન, અંધકાર, ધર્મની અતિગ્લાનિની કાલિમા, છવાઈ જાય છે ત્યારે સ્વયં ભગવાન-દિવ્ય અવતરણ-પરકાયા પ્રવેશ કરે છે અને પોતાનો સ્પષ્ટ પરિચય, ઉપરાંત, પોતાની શ્રેષ્ઠ શ્રીમત, અને રાજયોગ Meditation દ્વારા, મનુષ્યને પતિતમાંથી પાવન બનાવી. નજીકના ભવિષ્યમાં આવનાર સતયુગમાં દેવી-દેવતા પદને લાયક બનાવવા પ્રયત્નશીલ રહે છે.

(૩) જે પોતે, “સર્વવ્યાપી નહીં પરંતુ સર્વમાન્ય હોય.”

ગીતા : ૧૧/૧૩; ૧૩/૧૭; ૧૫/૧૫;

સારી દુનિયાના શ્વસન કરતાં, સર્વ આત્માઓ, જાતિ, જ્ઞાતિ, દેશ-વિદેશ, ભાષા રીત રિવાજોના દાયરાથી પર રહી એક નિરાકાર જ્યોતિ સ્વરૂપ, પરમાત્માને પોતાના Meditation સર્વના પિતા તરીકે માન્ય રાખે છે. જો કે સ્થળ, સમાજ, ભાષા, ઈત્યાદિના સંદર્ભમાં, નિરાકાર ભગવાનને જુદા જુદા નામે ઓળખે છે જેમ કે ભારતમાં,

સોમનાથ, વિશ્વનાથ, વિશ્વેશ્વર, મહાકાલેશ્વર ઇત્યાદિ, મુસલમાનો સામાન્યતઃ મૂર્તિપૂજામાં માનતા નથી પરંતુ એમની મહત્વપૂર્ણ યાત્રા, હજયાત્રા, તરીકે ઓળખાય છે ત્યાં પણ એવી માન્યતા છે કે ભલે આખો દિવસ નમાઝ પઢે પરંતુ જ્યાં સુધી નિરાકાર રૂપનો પથ્થર, જેઓ તેને સંગ-એ-અસ્વદ કે કાબાનો પથ્થર કહે છે તેને નમન ન કરે કે તેની પ્રદક્ષિણા ન કરે, ત્યાં સુધી આખી યાત્રા, નમાઝ નિરર્થક મનાય છે. ઉપરાંત, યુનાનમાં ફ્લુસ, ચહુદીમાં, બેલ્કેંગી, મિશ્રમાં, ઓરિશિશ, ચીનમાં, હુવેડ-હુકેડ, જાપાનમાં, ચિકોન્સેકાં, અમેરિકામાં, ઘનલિંગ, ઇત્યાદિ નામે શિવલિંગ પૂજાય છે. Old Testament - બાઈબલમાં પણ નિરાકાર શિવને, God is Light જ્યોતિસ્વરૂપ માન્યા છે.

નિષ્કર્ષ : નિરાકાર જ્યોતિસ્વરૂપ, શિવ, સારી દુનિયાને માન્ય છે.

(૪) જે ફેરફાર રહિત-અફર (Unchangable), જે કદિ નાશ પામતો નથી, કમોંથી બંધાતો નથી.

ગીતા : ૨/૨૫; ૭/૨૫; ૮/૯; ૯/૨, ૧૩; ૧૨/૩; ૧૫/૧૭.

ઉપરાંત ધ્યાન પ્રકરણ પાન નં. ૧૧, ૧૩, ૨૫, ૨૭, ૨૯.

નિષ્કર્ષ : મનુષ્ય શરીર, જન્મ વખતે ખૂબ નાનું હોય છે. ધીરે ધીરે મોટું થાય છે - બાલ્યાવસ્થા, કુમારાવસ્થા, યુવાની, વૃદ્ધાવસ્થા અને અંતે નાશ-મૃત્યુને વરે છે. યાને નાશવંત છે. જ્યારે પરમાત્મા, નાશ રહિત છે. સદાય જ્યોતિસ્વરૂપ જ રહે છે. રૂપ બદલાતું નથી કે

નાશ પામતું નથી. અવિનાશી છે.

(૫) જે પોતે સર્વના પરમપિતા, પરમશિક્ષક અને પરમ સદ્ગુરુ છે.

ગીતા : ૭/૬; ૮/૧૦; ૯/૧૭; ૧૧/૪૩, ૪૪; ૧૨/૭; ૧૫/૧૭; ૧૮/૫૬, ૬૨, ૬૬ ઉપરાંત ધ્યાન, ૨૧, ૨૨.

ઉપરોક્ત ઉલ્લેખ (૩) માં જોયું તેમ દુનિયાના સર્વ જીવોના, દેશ, કાળ, ધર્મ, ભાષા ઇત્યાદિમાં અલગતા હોવા છતાં, દરેક નિરાકાર ભગવાનને પોતાના God Father તરીકે માને છે. પરમશિક્ષક તરીકે, દિવ્ય જ્ઞાન, રાજયોગ દ્વારા સાચી શિક્ષા આપી પતિતમાંથી પાવન બનાવવા, સર્વને દિવ્યજ્ઞાનથી સજાવે છે. જ્યારે પરમ સદ્ગુરુ તરીકે, દરેક આત્માઓને માયાના ઝેરીલા ચક્કી બચાવી, નજીકના ભવિષ્યમાં આવનાર સતયુગ માટે દિવ્યગુણોથી સજાવે છે. (૬) જે અવિનાશી છે અને જેની મહિમા અપરંપાર છે.

ગીતા : ૭/૮, ૯, ૧૦; અધ્યાય ૯નો થોડોક ભાગ તથા આખા અધ્યાય ૧૦માં ભગવાનની ઉચ્ચ મહિમા વર્ણવેલી છે.

“પૃથ્વીનો “ કાગળ” બનાવો, સારા જંગલોના વૃક્ષની “કલમ” બનાવો, સાગરની “શાહી” બનાવો અને રાતદિવસ, વર્ષો સુધી લખ્યા કરો તોપણ ભગવાનની પૂરી મહિમા વર્ણવી શકાતી નથી.” (૭) જે સદા પરમ પવિત્ર છે... **ગીતા :** ૪/૩૮ :

જે સદા પાવન છે તેજ બીજાને પતિતમાંથી પાવન બનાવી શકે.

ચિંતનિકા

જીવનમાં મધુરતાનો ગુણ છે તો દરેક બોલ મોતી સમાન બનશે. એવું લાગે છે કે બોલતા નથી પણ મોતીઓની વર્ષા કરી રહ્યા છે. આવા મધુર બોલનું વાયબ્રેશન સર્વને સ્વાભાવિક રીતે પોતાની તરફ ખેંચે છે.

જગત ગુરુ

બ્ર.કુ. નીતાબેન (પાટણ)

આપણે ગતિ સદ્ગતિ માટે ગુરુ કરીએ છીએ. સુખ શાન્તિમય જીવન પ્રાપ્ત કરવા માટે ગુરુની આશિષ, કૃપા, દુઆ મેળવી ધન્યતા અનુભવીએ છીએ. જીવનમાં સાચા શ્રેષ્ઠ ગુરુ મળે એવી શુભ આશાએ આપણે જીવનભર સાચા ગુરુને શોધતા જ રહીએ છીએ. ગુરુ તો અનેક હોય છે. પરંતુ આપણી જેમના પ્રત્યે આસ્થા, શ્રદ્ધા બેસે તેને જ આપણે ગુરુ તરીકે જીવનમાં સ્થાન આપીએ છીએ.

આપણે શાસ્ત્રોમાં એવું સાંભળતા આવ્યા છીએ ગુરુ બિન ગતિ નહીં. ગુરુને જ જીવનના ઉદ્ધારક પ્રભુ મિલનના આધાર, સ્વર્ગનો પાસપોર્ટ અપાવનાર, ઘરનો રસ્તો બતાવનાર, એવા અનેક રુપોથી યાદ કરીએ છીએ. ગુ - એટલે અંધકાર અને રુ - એટલે દૂર કરનાર. ગુરુ એ જ છે જે આપણને અંધારમાંથી પ્રકાશ તરફ લઈ જનાર છે.

ગુરુઓ અનેક પ્રકારના હોય છે. દત્તાત્રેયની જેમ જેમણે પણ કંઈક શીખવ્યું તે બધા જ આપણા ગુરુ જ છે. જુદા જુદા ગુરુઓનું સ્થાન અને મહત્વ પણ આપણા જીવનમાં અનેરું હોય છે.

(૧) માતા ગુરુ - બાળપણથી સૌપ્રથમ તો આપણી માતા જ ગુરુ બને છે. આપણા જીવનને શ્રેષ્ઠ બનાવવા ગુણોથી શૃંગારીત કરતી રહે છે. અને અવગુણોની ધૂપથી બચાવે છે. માતા જ આપણા જીવનમાં સંસ્કારોથી સભર બનાવવાના પાઠ ભણાવે છે. નાનામાં નાની ખામી તરફ દિશા નિર્દેશ કરી જીવનના ચિત્રને સુંદર બનાવવા સતત પ્રયત્નશીલ રહે છે.

(૨) શિક્ષક ગુરુ - બાલમંદિરથી લઈને ડીગ્રી સુધી પાઠી પેન પકડીને આંકડા, ભાષા અને વિવિધ વિષયોનું જ્ઞાન આપી આપણને ભૌતિક જગતના પદાર્થોથી માહિતગાર કરે છે. ડીગ્રી દ્વારા લાયક બનાવીને આજીવિકા માટેનું ઉત્તમ ઉપાર્જન કરાવનાર શિક્ષક જ આપણા ગુરુ છે. જેઓ આપણને પોતાના જીવનના અનુભવોના આધારે

પાઠ ભણાવે છે. અને માતા પિતાની જેમ અવગુણો, ખરાબ આદતોથી બચાવી શકે છે. અધ્યાત્મ માર્ગમાં પણ આપણા અનેક ગુરુઓ રહેલા છે.

(૩) કંઠી ગુરુ - કંઠી ગુરુ જે આપણને કંઠી પહેરાવીને સાથે સાથે ગુરુ અને ગુરુએ આપેલી શિક્ષાઓ સાથે જોડાઈ રહેવાની શિક્ષા આપે છે. કંઠી ગળામાં પહેરીને આપણે ગુરુએ કહેલી વાતને જીવનમાં ધારણ કરવાની તૈયારી દર્શાવીએ છીએ. કોઈ પણ વ્યક્તિ કંઈક વાત કહે અને તેને આપણે સ્વીકારીએ છીએ તેના પ્રતીક રૂપે તુલસીના મણકાની કંઠી ગુરુ દ્વારા આપવામાં આવે છે. અને આવી કંઠી પહેરીને ધન્યતા અનુભવીએ છીએ. કંઠીની વિશેષતા એ છે કે જુદા જુદા મણકાને એક દોરામાં પરોવીને રાખે છે. તેમ આપણે પણ ઘર પરિવાર, સમાજમાં રહીએ છીએ ત્યારે જુદા જુદા વિચારો ધરાવતા લોકોની સાથે પણ તાદાત્મ્ય સાધીને સ્નેહના ધાગા વડે સર્વની સાથે જોડાઈને સુખમય જીવન બનાવવાની પ્રેરણા આપે છે.

(૪) કાન, ગુરુ - કાન ગુરુ એટલે ગુરુ વડે કાનમાં કંઈક કહેવાની પ્રક્રિયા દ્વારા ગુરુપણું સ્વીકારવાનું. ઘણા ગુરુઓને કાન ગુરુ એટલા માટે કહેવામાં આવે છે કે ગુરુ શિષ્યોને કાનમાં ફૂંક મારે એટલે જીજ્ઞાસુ તેમને ગુરુ તરીકે સ્વીકારે છે. અને ગુરુ કાનમાં ફૂંક મારે એટલે આપણું જીવન ધન્ય બની જાય. એવું માનીને કાનગુરુ કરાવવા માટે પણ ઘણા ભક્તોની ભાવના હોય છે.

કાન ગુરુનો વાસ્તવિક અર્થ તો એ છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ પોતાના સ્નેહીજનની ખામીને ક્યારેય બધાની વચ્ચે કહેતા નથી. કાનમાં ઇશારો આપે છે. જીવનના પથ પર અનેક આરોહ અવરોહ વચ્ચે આવતા અનેક ઉતાર ચઢાવમાં આપણા વડીલો, સ્નેહીજનોને આપણા માટે ઇશારો યોગ્ય લાગે ત્યારે તે આપણને કાનમાં કહેતા હોય છે. અને વડીલો સ્નેહીજનો દ્વારા આપવામાં આવતા

ઈશારાને આપણે કાનમાં ગ્રહણ કરીએ છીએ.

(પ) મંત્ર ગુરુ - ગુરુ મંત્ર દ્વારા આપણને શિક્ષા આપી જીવનમાં સદ્ગતિ માટે રાહ બતાવવામાં આવે છે. મંત્ર એટલે કોઈ પણ એવું વાક્ય કે શબ્દ છે જેનું વારંવાર રટણ કરવાથી પ્રભુની યાદ આવે અને વારંવાર આવા મનન, ચિંતન, રટણથી આત્મા શુદ્ધ, પવિત્ર બને છે. આપણા વિચારો શુદ્ધ બનીને આપણું આચરણ શ્રેષ્ઠ બને છે. માટે મંત્રનું વારંવાર રટણ કરવાનું ગુરુઓ દ્વારા કહેવામાં આવે છે. પરંતુ જો આપણે ગુરુએ આપેલા મંત્રોનું જ માત્ર રટણ કરીએ તેના અર્થને જાણવાનો પ્રયાસ ન કરીએ તો આવા ઊંચામાં ઊંચા મંત્રનો પણ શો અર્થ?

મંત્ર શબ્દનો અર્થ છે મંત્રણા, સલાહ સૂચન. મનને આપણે વારંવાર સલાહ આપીએ છીએ કે હે મન તારે આ જ શ્રેષ્ઠ વિચારો કરવાના છે. પ્રભુની યાદમાં જ રહેવાનું છે. આ માટે મંત્રનું વારંવાર રટણ કરવામાં આવે છે. પરંતુ મંત્રણા પ્રમાણે કાર્ય ન થાય તો મંત્ર શા કામનો?

દા.ત. આપણે ઓમ નમો શિવાય મંત્રનો જાપ કરીએ પરંતુ સાચા અર્થમાં શિવને નમન ન કર્યું તો તેનો શો અર્થ? ઓમ નમો શિવાયનો અર્થ છે કે હું શિવને

નમન કરું છું. આપણે શિવને યાદ જ ન કર્યા તો મંત્ર રટણ કરવાનો શો અર્થ?

આમ અનેક ગુરુઓ દ્વારા આપણે જીવનને સંવારવા, શાણગારવા પ્રયત્ન કરતા રહીએ છીએ. ગુરુઓ પોતાના જ ધર્મના આત્માઓના ગુરુ બને છે. પરંતુ આ બધા ગુરુઓના ગુરુ જગતગુરુ પણ કોઈ છે. માટે જ તો ગીતામાં એક શ્લોકમાં વર્ણન છે કે 'પરિત્રાણાય સાધુનામ...' તેમાં વર્ણન છે કે સાધુઓનો પણ ઉદ્ધાર કરવા માટે મારે આવવું જ પડે છે. તેનો અર્થ ગુરુઓના પણ સતગુરુ કોઈ છે જે સર્વ ગુરુઓના પણ ઉદ્ધાર કરવાવાળા છે. વિશ્વના સર્વ આત્માઓના ગુરુ તો એક પરમપિતા પરમાત્મા છે. સર્વ ગુરુઓના પણ ઉદ્ધારક એક પ્રભુ છે. માટે જ પરમાત્માને જગત ગુરુ કહેવામાં આવે છે. સર્વ સાધુ, સંત, ગુરુઓ પણ પરમાત્માને યાદ કરે છે અને ઉદ્ધાર માટે પ્રાર્થના કરે છે. પરમાત્મા સર્વના ઉદ્ધારક, કૃપાલુ, દયાના સાગર છે. અને જ્ઞાનના પણ સાગર છે. સર્વ ધર્મોના શાસ્ત્રોનો પણ સાર સમજાવે છે. માટે જ પરમાત્માને જગતગુરુ કહેવામાં આવે છે.

॥ ઓમ શાંતિ ॥

સુરત અડાજણમાં પ્રેરણા ગ્રુપ દ્વારા આયોજીત કાર્યક્રમમાં સંદેશ આપતાં ડ્ર.કુ. દક્ષાબેન, ગુજરાત લોહાણા સમાજના યુવા પ્રમુખ જીજ્ઞેશભાઈ, રાજુભાઈ તથા પરમાત્મ સંદેશ મેળવતા પ્રેરણા સોશીયલ ગ્રુપનાં સભ્યો.

યુવા વર્ગ એક દિવ્ય સમાજના પ્રણેતા

બ્ર.કુ. અનિલ, સુરત

યુવા અવસ્થા એક એવો સમય છે જ્યારે માનવના ઉમંગો અને તરંગોમાં ભરતી આવે છે. વળી તે સમયે તેના હિંમતવાન મનને પોતાના સારા કે ખરાબ સ્વપ્ન સાચા કરવા માટે શરીરનો પણ પૂરતો સહયોગ મળી રહે છે. આ એક એવો સમયગાળો છે કે જ્યારે નવી નવી યુક્તિઓ અજમાવવાની, શોધો કરવાની અને કૃતિઓ રચવાની યોગ્યતાઓ વધતી જ જાય છે. ત્યારે માનવ યાદશક્તિ, ગ્રહણશક્તિના કારણે નવી નવી ભાષાઓ, કળા કૌશલ્ય પણ શીખી શકે છે. આ રીતે યુવા અવસ્થા અવર્ણનીય મહત્વનો જીવનકાળ છે. જેમાં મનુષ્ય પોતાની વિશેષતાઓ અને નવીન વિચારધારા વડે સમાજને લાભાન્વિત અને પ્રભાવિત કરી શકે છે. અનેક રચનાત્મક કાર્યો કરીને વિશ્વમાં સુખશાંતિના સાધનોનો વિકાસ પણ સાધી શકે છે.

કોઈ પણ દેશની યુવા પેઢી જો આળસુ, વિલાસી, અશિસ્ત કે લઘુતાગ્રંથીવાળી બની જાય તો, માની લેવું કે તે દેશ અને સમાજના ખરાબ-દુઃખના દિવસો આવી ગયા છે. જ્યારે યુવાનો દેશની સાંસ્કૃતિક અસ્મિતા અને આર્થિક સંપત્તિને જ છિન્ન બિન્ન કરી દેશે, એનાથી ઉલટું જો કોઈ દેશની યુવાન પેઢી ચારિત્ર્યવાન, મહેનતુ અને શિસ્તબદ્ધ હોય તો તે દેશ પ્રગતિ સાધે છે. આમ સમગ્ર દેશની સંપૂર્ણ સ્થિતિનો આધાર એક જ વાત ઉપર છે કે તે દેશના યુવાનો પોતાની શક્તિને નકારાત્મક કે સકારાત્મક કાર્યોમાં લગાડે છે!

અનેક દેશના યુવાનો પોત-પોતાના દેશને પરદેશી સામ્રાજ્યવાદી શાસકોથી સ્વતંત્ર કરવાના સંઘર્ષમાં બંદૂકોથી ડર્યા પિના સ્વતંત્રતાનો ઝંડો પોતાના મજબૂત હાથોમાં પકડીને સૌથી આગળની હરોળમાં ચાલતા આવ્યા છે. માતૃભૂમિની સ્વતંત્રતા ખાતર કોઈ પણ આફતને મોટી ગણીને પાછી પાની કરતા નથી. પરંતુ આપણે સમજવું

જોઈએ કે દાસવૃત્તિ, લઘુતાગ્રંથી ગુલામીનું માનસ, આળસ, નૈતિક લાચારીઓ, સામાજિક ટંટાકિસાદો અને વ્યવહારિક અસભ્યતાઓ રાજકીય ગુલામીથી પણ વધારે નુકસાનકારક છે. એના કારણે જ દેશ ગુલામીમાં સબડે છે. બીજાઓ આગળ હાથ લંબાવે છે. વાસના અને વિલાસની ગુલામીનું ઘૃણાપાત્ર જીવન જીવે છે. લોભની ગુલામી વડે જ આર્થિક ગુનાઓ થાય છે. ક્રોધનું સામ્રાજ્ય તો શરમજનક પાપોને જન્મ આપે છે. તેથી આવા પ્રકારની દાસવૃત્તિમાંથી તે માતૃભૂમિને મુક્ત કરવાની જો યુવાનોની શક્તિને વાપરવામાં આવે તો તે શું મંગળકારી નહિ નીવડશે?

યુવાવર્ગના બલિદાનની ભાવના દ્વારા સમાજ સુધારણા થઈ શકે છે. આજે એક એવો રિવાજ બની ગયો છે કે યુવાનોને અપીલ કરવામાં આવે કે રક્તદાન શિબિરનું આયોજન કરીને પોતે પણ રક્તદાન કરે પરંતુ યુવાનોમાં એવી ભાવના જાગ્રત થઈ જાય કે જેનાથી તેને નિશ્ચય તેના શ્રેષ્ઠ નિયમો, સત્યના સિદ્ધાંતો અને નૈતિક મૂલ્યોની સ્થાપના સાથે પોતાનું લોહી પણ રેડી દેવાની તૈયારી રાખે અને ગરીબોનું લોહી ચુસનાર લાલચુ લોકો સાથે પણ અસહકારનું પ્રત લઈ લે તો સમાજનું કેટલું કલ્યાણ થાય. એટલે યુવા ધનને જો સાચી દિશા આપવામાં આવે તો સમાજની દિશા અવશ્ય સુધારી શકાય.

યુવા પેઢી સમાજ માટે દર્પણ સમાન છે. જેમ શરીરના માળખાને સુઢ કરવામાં કરોડરજજુ જરૂરી છે તેવી રીતે યુવા વર્ગની સમગ્ર સમાજ ઉપર અદ્ભુત પકડ હોય છે. કોઈ પણ સંસ્થા, સમાજ યા દેશમાં ઉમંગ ઉત્સાહ અને જીવન સંચાર તથા સક્રિયતાનો આધાર ત્યાંના યુવક-યુવતિઓ હોય છે. તેઓ ભયંકર પરિસ્થિતિમાં પણ હિંમત અને વીરતાથી કાર્ય કરે છે. યુવા ધન આધ્યાત્મિક સાધનો

દ્વારા પણ ચારિત્ર્ય ઉત્થાન અને વ્યસનમુક્તિમાં શ્રેષ્ઠ જ્ઞાનો આપી શકે છે.

માનવ જીવનની દરેક અવસ્થાની પોતપોતાની વિશેષતા હોય છે. એમાં યુવાઅવસ્થા સોનેરી સ્વપ્નો, ઊંચા આદર્શો એના મનબુદ્ધિમાં ઉછળતા હોય છે, ઉભરાતા હોય છે. એનામાં જોમ, મુશ્કેલીઓનો મુકાબલો કરવાની સૂઝ, વિઘ્નો પર વિજય પામવાની પ્રબળ બુદ્ધિ, તેમજ સાહસપૂર્વક નવા નવા લક્ષ્યાંકો સર કરવાની રુચિને કારણે યુવાધન જગ પ્રસિદ્ધ છે. વેરાન ઘાટોમાં કે ગાઢ જંગલોમાં કે રેતીના રણો હોય કે બરફના પહાડો હોય કે શિખરની ઊંચી ટોચ હોય, આ યુવાધન ત્યાં જઈ ચઢે છે. પરંતુ યુવાન પોતાની અંદરની અજ્ઞાન ઘાટીઓ શોધી કાઢે, જો તે પોતાના આત્માના અજ્ઞાત ક્ષેત્રોમાં જઈ પહોંચે જ્યાં તેને ઈશ્વરીય જ્ઞાનનો ભંડાર, દિવ્યગુણોનો બગીચો તેમજ પરમાત્મશક્તિનો અખૂટ ખજાનો મળી શકે એમ છે. તો તે સાચા અર્થમાં આત્માની શોધમાં સફળ થઈ શકે છે અને તે અગણિત મૂલ્યવાન ખજાનો પ્રાપ્ત કરી શકે છે અને મૂલ્યોથી મૂલ્યવાન બની શકે છે. ગુણોથી ગુણવાન બની શકે છે અને પરમાત્મશક્તિથી શક્તિવાન બની શકે છે.

યુવાનોને ખબર હોવી જોઈએ કે ભારતમાતાના સુપુત્રોએ આ નવો પડકાર, ધરતીમાતાનો પડકાર ઝીલી લઈને દિવ્ય અસ્ત્ર-શસ્ત્ર ધારણ કરીને દુશ્મન રાવણ પર અર્થાત્ પાંચ વિકારો પર, જે કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, અહંકાર સમાજ પર ઘરે ઘરે જન-જનના મન સુધી પહોંચી ગયા છે તેને જડમૂળમાંથી આ યુવાશક્તિએ ઈશ્વરીય જ્ઞાન, દિવ્યગુણો અને પરમાત્મશક્તિ દ્વારા તેને અર્થાત્ પાંચ વિકારોરૂપી રાવણને ઉખાડી ફેંકવો પડશે અને એને મૃતપાય બનાવવો પડશે. તો જ સમાજમાં, દેશમાં અને વિશ્વમાં જે સાચી સુખ અને શાંતિ આપણે ઇચ્છીએ છીએ, જે આપણે માંગીએ છીએ તે સુખ-શાંતિ આપણે અનુભવ કરી શકીશું અને ત્યારે જ ભારત જે પરમાત્માની જન્મભૂમિ છે તે ભારત જેના ઘર-ઘરમાં દિવ્યપ્રકાશનો અનુભવ કરાશે.

મિત્રો, ચાલો આપણે આ યુવાધનની સાધનામાં સહયોગ આપીએ અને આપણામાં રહેલી બુરાઈઓને દૂર કરીને સુખ-શાંતિ સ્થાપન કરવામાં મદદગાર બનીએ અને મિત્ર-મંડળ પરિવારને પણ આ કાર્યમાં પ્રેરણાસ્ત્રોત બનાવીએ એ જ અભ્યર્થના.

॥ ઓમ શાંતિ ॥

બારડોલી સેવાકેન્દ્ર અને સરદાર સ્મારક હોસ્પિટલનાં સહયોગથી ફી રક્તદાન શિબિરમાં રક્તદાતાઓ તથા બ્લડ બેંકની ટીમનાં ડૉક્ટર્સ, સ્ટાફ સાથે ડ્ર.કુ. જયશ્રીબેન તથા ડ્ર.કુ. પીકીબેન.

યુવાવિભાગ - યુવા શોઝ શિવ!

બ્ર.કુ. વિવેકાનંદ, મહાદેવનગર, અમદાવાદ.

સંગમયુગની નવીનતા છે-અનુભવ! પરમપિતા શિવ પરમાત્મા બ્રહ્મામુખ દ્વારા જે પણ સંભળાવે છે તેનો અનુભવ કરવો એ આપણી નવીનતા છે. આજ સુધી અનેક વિશિષ્ટ આત્માઓએ સમાજને અનેક પ્રકારનું જ્ઞાન પીરસવાનું કાર્ય કર્યું છે. સાધુ, સંતો, મહાત્માઓ, વિદ્વાનો, પંડિતો, કથાકાર, કીર્તનકારોએ પોતાના જ્ઞાન, વાંચન, કે અભ્યાસના આધારે આત્માનું કર્ણપ્રિય જ્ઞાન પીરસી આનંદ કે મનોરંજન પૂરું પાડવાનું કામ બેખૂબી કર્યું છે. અનેક આત્માઓની વાહ-વાહ પણ મેળવી છે. પરંતુ તેઓ આત્મ-અનુભૂતિ કરાવી શક્યા નથી. આત્મા કે પરમાત્માની અનુભૂતિથી તેઓ વંચિત રહ્યા છે. તેથી તેઓના મનમાં સંઘરેલી વિશ્વ, રાષ્ટ્ર કે સમાજ પરિવર્તનની ઉત્કટ ઈચ્છા, માત્ર મનની સંપત્તિ સુધી જ સીમિત રહી શકી છે. અનેક પ્રકારની મહેનત કર્યા પછી પણ તેઓ ગતિ-સદ્ગતિ આપવા અસક્ષ્મ રહ્યા છે. પરિણામે સમાજમાં આજની દયનીય અવસ્થા સર્જાઈ છે. ચારે બાજુથી માયાએ અશાંતિ-દુઃખ-ચિંતા-ભય-તનાવનું સામ્રાજ્ય ફેલાવી રાખ્યું છે. તમોપ્રધાનતા ચરમ સીમાએ પહોંચી છે.

અનુભવીમૂર્ત જ માયાજીત બની શકે છે.

હે યુવા-પરમાત્માએ આપેલું જ્ઞાન દરેક વાતોના અનુભવી બનાવે છે. તે ચઢતી કલા તરફ લઈ જવાની તાકાત ધરાવે છે. એટલે જ પરમાત્માએ આપેલા જ્ઞાનને ફક્ત સમજ સુધી સીમિત ન રાખતાં તેને અનુભવ સુધી લઈ જવાનું લક્ષ્ય રાખવાનું છે. અનુભવનું ફાઉન્ડેશન મજબૂત કરવાનું છે. કારણ કે જો અનુભવનું ફાઉન્ડેશન કમજોર હશે તો પોતાના સ્વભાવ-સંસ્કાર, બીજાના સ્વભાવ-સંસ્કાર કે માયાના નાના-મોટા વિદ્યનોથી પરેશાનીઓ આવ્યા જ કરે છે. મન મજબૂતીની જગ્યાએ મજબૂરીની અનુભૂતિ કરવા લાગશે. અનુભવની કમી

નાની-નાની વાતોને પણ પહાડની જેમ અનુભવ કરાવે છે. એવી પરિસ્થિતિ જ્યારે સર્જાય છે ત્યારે મનમાં સંકલ્પ-વિકલ્પોનું ચક્ર ગતિમાન થવા લાગશે. માયા તો ખૂબ બળવાન છે, માયાને જીતવી આપણું કામ નથી, ભગવાન પણ કહે છે ને કે માયાને જીતવી માસીનું ઘર નથી. માયા પણ તો ભગવાનની જેમ સર્વ શક્તિમાન છે. હજી કોણ સંપન્ન કે સંપૂર્ણ બની શક્યું છે, બધા તો અંતમાં જ સંપૂર્ણ બનવાના છે. એવા શબ્દોને આધાર બનાવી આપણે ચાલવા લાગીએ છીએ. પરિણામે જીવનમાં અસ્થિરતાનો અનુભવ થયા કરે છે. તેથી પરમપિતા શિવ પરમાત્મા કહે છે કે, મીઠા બાળકો, અનુભવીમૂર્ત બનો. હું પરમધામ છોડી તમારી સેવા માટે જ આવ્યો છું. મારી ખુદી ઓફર છે કે તમે મને ચુક કરો. અનુભવી બની સર્વ પ્રાપ્તિ સંપન્ન બનો. સર્વ પ્રાપ્તિ સંપન્ન સ્વરૂપ માયાજીતનો અનુભવ કરાવશે. અનુભવીમૂર્ત માયાના ભિન્ન-ભિન્ન સ્વરૂપને, માયાની લીલાને બાળકોની રમત અનુભવશે. એવો માયાજીત યુવા સાચો શાન્તિદૂત છે.

સંગમયુગી શાંતિદૂત યુવાનું કર્તવ્ય છે

- વિશ્વનું કલ્યાણ!

સર્વપ્રાપ્તિસંપન્ન સ્થિતિને પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રામાણિક પુરુષાર્થ આપણે કરવાનો છે. પરંતુ એની સમાંતર સ્તરે શિવપિતાએ આપેલી શ્રીમતાનુસાર વિશ્વનું કલ્યાણ કરવાનું કર્તવ્ય પણ કરવાનું છે. સંગમયુગના આ કર્તવ્યના કારણે જ ગોંડલી સર્વિસેબલ વર્લ્ડ સર્વેન્ટનું ટાયટલ આપણને પ્રાપ્ત થયું છે.

હે યુવા, વર્લ્ડ શબ્દ બેહદની સ્મૃતિ, વૃત્તિ અને કૃતિને જન્મ આપે છે. અહીંયા કોઈ પણ પ્રકારની હદ કે વાડાને વિદ્યનરૂપ બનવા કોઈ માર્જીન નથી. દેહ, દેહના સંબંધો, દેહના પદાર્થો કે કોઈ પણ સ્વભાવ-સંસ્કારના આકર્ષણને પણ સ્થાન નથી. વિશ્વ કલ્યાણના કર્તવ્યનું

પાલન કરવા માટે દરેક હૃદયી પાર એવી સર્વશ્રેષ્ઠ માનસિક સ્તરની અવસ્થાને કેળવવાનો જ પુરુષાર્થ આપણે કરવો જ પડશે.

હે યુવા, આજના મનુષ્ય ઈશ્વરીય સુખ, શાન્તિ, જ્ઞાનરૂપી ધન અને સર્વ શક્તિઓથી વંચિત છે. તે ભિખારી બની એ બધી જ અપ્રાપ્ત વસ્તુની ભીખ માંગી રહ્યો છે. સંગમયુગી શાંતિદૂત યુવાનું કર્તવ્ય છે કે આપણી મનસા-વાચા-કર્મણા સેવા દ્વારા સમગ્ર માનવ જાતને સંપન્ન અને સુખી બનાવવી એ જ તો વિશ્વનું કલ્યાણ છે.

**વિશ્વ સેવાધારી એટલે શ્વાસો-શ્વાસ,
અહો-રાત્રિ સેવામાં તત્પર**

શિવ ભગવાનુવાચ - વિશ્વ સેવાધારીના મનમાં સદા ઉમંગ-ઉત્સાહ રહે, રાત-દિવસ લગની રહે કે આપણે વિશ્વનું કલ્યાણ કરવું છે, વિશ્વનું પરિવર્તન કરવું છે. મનસા-વાચા-કર્મણા સેવા થકી પળે-પળ, શ્વાસો-શ્વાસ સફળ કરવા જ છે.

હે યુવા, વિશ્વસેવાધારી સેવા માટે કોઈ સમય નિશ્ચિત કરતો નથી. વિશ્વ સેવાધારી કોઈ ચાર કલાક કે છ કલાકોની સેવા માટે બંધાયેલો નથી. પરંતુ તેના ડગલે ને પગલે સેવા સમાયેલી છે. તે હંમેશા સ્મૃતિ દ્વારા માનવને સમર્થી સ્વરૂપ બનાવવા સેવારત હોય છે. તે વૃત્તિદ્વારા

વાયુમંડળને પાવન અને શક્તિશાળી બનાવવા નિમિત્ત બને છે. તેની સ્ત્રિમાં સર્વ પ્રાપ્તિની અનુભૂતિ અને પ્રભુ પ્રાપ્તિનો નશો છલકાતો હોય છે. તેની કૃતિ દ્વારા અનેક માનવોને શ્રેષ્ઠ કર્મ કરવા પ્રેરણા પૂરી પાડવાની સેવા અવિરત ચાલ્યા જ કરે છે.

આપણાં કર્તવ્યના પાલનની વેળા આવી ગઈ છે

હે યુવા - હવે સમય પાકી ગયો છે આપણા કર્તવ્યને નિભાવવાનો. સમયની માંગ મુજબ આપણે સંકલ્પબદ્ધ થવાનો. તો આવો, ક્ષણભંગુર સુખનો અનુભવ કરાવતા આરામને ત્યજી અનેક મનુષ્યોને સમર્થ બનાવવાની સેવામાં જ આરામને માણીએ. આપણી શ્રેષ્ઠ વૃત્તિદ્વારા સંબંધ-સંપર્કમાં આવનારા મનુષ્યોને શાંતિકુંડની અનુભૂતિ થકી સહારા કે કિનારાની અનુભૂતિ કરાવીએ. સૂર્ય કિરણોની જેમ અવિરત શુભભાવના-શુભકામનાના તરંગો ફેલાવી દરેક મનુષ્યને સર્વ મનોકામના કે ઈચ્છાઓની પૂર્તિની અનુભૂતિ કરાવીએ. તપ્ત આત્માઓને મંઝિલ મેળવવાનો અનુભવ કરાવીએ.

હે યુવા, શિવપિતાની આશાઓને પૂર્ણ કરવાના કર્તવ્યને સંપન્ન કરીએ ત્યારે જ સર્વનાં હૃદયનાં સ્પંદનનો ધ્વનિ ઉત્પન્ન થશે - યુવા શોઝ શિવ!

॥ ઓમ શાંતિ ॥

ડભોઈ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા આયોજીત શિવરાત્રીના કાર્યક્રમમાં ટીપ પ્રાગટ્ય કરતાં ધ્ર.કુ. જયોતિબેન તથા મહેમાનો.

અનુભવની અભિવ્યક્તિ

(૧) શ્રેષ્ઠ સંકલ્પ દ્વારા પુરુષાર્થ કરવામાં બાબા જાણે સતત મારી સાથે જ રહેતા હોય એવું લાગ્યા કરે છે. કોઈ પણ અવગુણ આવે તેવી પરિસ્થિતિ ઊભી થતાં તરત જ બાબા યાદ આવે છે. બાબાએ નિંદા, ઈર્ષ્યા, અદેખાઈ જેવા દુર્ગુણો આપણા માનસમાં લાવવાની જ ના પાડી છે. જે બાબાની શ્રીમત તરત જ યાદ આવી જાય છે. તેથી કોઈ દુર્ગુણ નજીક આવતો નથી. બીજાના સુખે સુખી રહેવાનો પ્રયત્ન કરવાથી નમ્રતાનો ગુણ આવી જાય છે અને માનસિક રીતે પહેલાં જ્ઞાનમાં નહોતા જોડાયા તેના કરતાં હવે ઘણી શાંતિ રહે છે.

(૨) મારો સંકલ્પ સ્વઉન્નતિ માટેનો છે. મારે મારા સ્વની ઉન્નતિ કેમ કરવી તે માટે બાબાની આ રુહાની યાત્રા પર વધુ લક્ષ આપી આગળ વધવું છે. જેથી બીજાની નિંદા, અદેખાઈ કરવાનો સમય જ ન રહે. આ જ્ઞાનમાં જોડાયા પછી મારામાં સમાવવાની અને સમેટવાની શક્તિનો પ્રભાવ જોવા મળે છે.

(૩) મારામાં આધ્યાત્મિક જ્ઞાનનો વધારો થવા સાથે વક્તૃત્વ શક્તિ વિકસી છે. વિશેષમાં ભોજન પ્રત્યે સભાનતા, અન્નની સાત્વિકતા પર ભાર મૂક્યો છે. કાર્ય વ્યવહાર કરતી વખતે મનની અવસ્થા પર સરસ ધ્યાન રાખી શકાય છે. ‘હર ઘડી અંતિમ ઘડી’ હોઈ શકે માટે સજાગતાથી વર્તન થાય છે. વિશેષમાં બાબા પ્રત્યેના વિશ્વાસથી દુઃખ નિવારણના પ્રશ્નોના ત્વરિત જવાબ મળી રહે છે. અને સંકટકાલીન પરિસ્થિતિ પણ હળવાશથી દૂર કરે છે. બાબાનો સંગ કરવાથી હવે જ્ઞાનવાન અને યોગચુક્ત મનુષ્યનો સંગ કરવા મારું મન હંમેશાં પ્રેરાય છે.

(૪) હવે હું સાત્વિક આહાર લેતો હોઈ મારો તામસી સ્વભાવ દૂર થતો જાય છે. પહેલાં કરતાં ક્રોધનું પ્રમાણ હવે ખૂબ જ ઓછું થઈ ગયેલ છે. અને જીવનમાં પરમ શાંતિનો અનુભવ થતો જાય છે.

(૫) હું દરરોજ મારાથી કંઈ પણ ભૂલ થઈ જાય ત્યારે તરત જ બાબાને યાદ કરવાથી એ જ ક્ષણે બાબાની મદદ મળી રહે છે. મારા પ્રત્યેક કર્મમાં બાબા મારી સાથે જ હોય એવું લાગ્યા કરે છે.

(૬) આત્મજ્ઞાનના પ્રકાશથી મનને શાંતિ રહે છે. મનમાં વ્યર્થ સંકલ્પમાં ઘટાડો થવા માંડ્યો છે. દરેક પ્રવૃત્તિ કરતાં પહેલાં બાબાની યાદ આવે છે. દરેક પ્રાણીમાત્ર સાથે પ્રેમથી રહેવાનું ગમે છે. વાણી-વ્યવહારમાં શાંતિથી રહેવું ગમે છે.

(૭) હું પહેલાં યોગેશ્વરમાં જતી હતી. મેં એ સમયે ભક્તિ કરી હતી અને હવે હું જ્યારથી ઓમ શાંતિમાં જોડાઈ છું ત્યારથી મને ખરેખર સત્ય જ્ઞાન શું છે એ જાણવા મળ્યું છે. ઓમ શાંતિમાં આવવાથી મને સારા એવા ઘણા અનુભવ થયા છે. અને આત્મા શું છે તેની મને ખબર પડી છે જેની મને ખુશી છે.

(૮) બાબાના જ્ઞાનમાં આવ્યા પછી હવે બીનજરૂરી બોલવાનું ઓછું થયું છે. હવે ડુંગળી-લસણ હું ખાતી નથી. વળી, ખોટી ચર્ચા સાંભળવામાં રસ નથી. રોજ મુરલી સાંભળવા મન પ્રેરાય છે. સવારે ઉઠતી વખતે બાબાને યાદ કરવાનું ભૂલતી નથી.

(૯) આ જ્ઞાનમાં જોડાયા પછી મારાથી કોઈ વિકર્મ ન થઈ જાય તેની સતત ચિંતા રહ્યા કરે છે. બાબાની સતત યાદમાં રહીને વિકારોનો વિનાશ કરવા માટેનો સતત પુરુષાર્થ કરું છું

(૧૦) શ્રેષ્ઠ સંકલ્પ દ્વારા મને માનસિક શાંતિ રહે છે. મારામાં રહેલા અવગુણને દૂર કરવા અંતર્મુખી બની બાબાને સતત યાદ કરવાથી ફાયદો થાય છે. બાબા સમક્ષ મારા મનનો બધો જ બોજ હલકો કરી દઉં છું, જેથી હું એકદમ બંધનમુક્ત, ચિંતામુક્ત રહી શકું છું. જેની મને ખુશી રહે છે. કોઈ ટેન્શન જેવું રહેતું નથી.

(૧૧) મને પરમપિતા પરમાત્માના સત્ય જ્ઞાનનો પરિચય થયા પછી હવે મુરલી મીસ કરવાનું મન થતું નથી. દિવસ દરમિયાન મોટા ભાગનો સમય બાબાની યાદમાં પસાર કરું છું. પહેલા કરતાં અત્યારે મારામાં અડધોઅડધ વિકારો ઓછા થઈ ગયા છે. સંપૂર્ણ નિર્વિકારી તરફ હવે મારો પુરુષાર્થ છે.

(૧૨) બાબાને યાદ કરવાથી અને નિયમિત પાઠશાળામાં આવવાથી તેમજ વહેલા ઉઠી રાજયોગ કરવાથી મારું મન દિવસ દરમિયાન ચિંતામુક્ત અને પ્રફુલ્લિત રહે છે.

(૧૩) હું મારા પરિવારના દરેક સભ્યો સાથે સુમેળભર્યું વાતાવરણ બનાવવા માટે પ્રયત્નશીલ રહું છું. પરંતુ ક્યારેક મન મક્કમ ના રહે અને ગુસ્સો આવે ત્યારે તરત જ બાબાનું ફરમાન યાદ આવે છે અને એ જ ઘડીએ એક મિનિટ મનને શાંત સ્થિતિમાં રાખી પસ્તાવો કરી લઉં છું. ટૂંકમાં પરમાત્માની યાદમાં રહેવાથી પહેલાં કરતાં અત્યારે મારા વાણી, વિચાર અને વર્તનમાં ઘણું પરિવર્તન આવી ગયું છે.

(૧૪) સંકલ્પ મળ્યા પછી મેં આજસ પ્રત્યે વિશેષ ધ્યાન રાખવાનું શરૂ કર્યું. જે સમયે જે કામ યાદ આવે એ તુરત જ પૂરું કરવા પ્રયત્નશીલ રહ્યો. સવારે નિયમિત રાજયોગ, દિવસે જ્ઞાન-સાહિત્યનું વાંચન અને બીજા રોજિંદા કર્મમાં બાબાની યાદ સાથે વિશેષ પ્રવૃત્તિશીલ રહીને મારું આ શરીર આજસ ન અનુભવે તેનું ધ્યાન રાખતો રહું છું અને હવે આવનાર સમયમાં બાબાની શ્રીમત ઉપર ચાલવામાં કે અન્ય રચનાત્મક પ્રવૃત્તિમાં આજસરૂપી દુર્ગુણ મને અવરોધરૂપ ન બને તેનું ધ્યાન રાખીશ.

સંકલન : બ્ર.કુ. બકાભાઈ આર. પટેલ
કાલીપુરા (હિંમતનગર)
(બ્રહ્માવત્સોના અનુભવોનું સંકલન)

ડર્યા છો ખરા?

- બી.કે. કાન્તિ, ગાંધીનગર

એક આંખ ઉઘાડી રાખી, ડર્યા છો ખરા?
તરણાને સાથે રાખી, તર્યા છો ખરા?
વાતો તડકી-છાંચડીની તો ઘણી કરી,
કોઈ દિ ઉઘાડા પગે ડર્યા છો ખરા?
અર્ચન-પૂજનને દેવ-દર્શન તો કર્યા,
સ્વદર્શન કોઈ દિ કર્યા છે ખરા?
લાગણીના પૂરમાં તણાઈ તો ગયા,
સમજ આવતાં, પાછા વળ્યા છો ખરા?
એક જ ઘરેડમાંતો સૌ કોઈ જીવે,
જીવ તે જીવ કોઈ દિ મર્યા છો ખરા?
“કાન્તિ” તારા જ દેહ-દર્પણના કેમેરામાં,
પાડેલા ફોટા જોઈ ડર્યા છો ખરા?

લેવા આવો આવોને

આવો બાબાને દરબાર, લેવા આવો આવોને,
ચાલે શાંતિનો વહેપાર, લેવા આવો આવોને,
મળશે પવિત્રતાને પ્રેમ, હરદમ રહેશો કુશળક્ષેમ,
લઈને થઈ જાઓ નિહાલ, લેવા આવો આવોને,
આનંદ, સુખ, શક્તિ અને જ્ઞાન, બાબાનો વહેપાર,
કરવા આવ્યો છે મહાદાન, લેવા આવો આવોને,
મળશે દિવ્ય ગુણોનો ભંડાર, સાથે બાબાનો પરિવાર,
કરશો દેર નહિ લગાર, લેવા આવો આવોને,
સુણજ્યો બાબાની પુકાર, મોકો મળે નહીં ફરીવાર,
લેવા આવો સહપરિવાર, લેવા આવો આવોને,

સ્વજનના મૃત્યુ પર શોક કરશો નહીં

બ્રહ્માકુમાર હેમંતભાઈ, મણિનગર, અમદાવાદ

આ સૃષ્ટિયુગ ૫૦૦૦ વર્ષનું નાટક છે. પૃથ્વી રંગમંચ ઉપર ચાલતા બેહદના નાટકમાં પાર્ટ ભજવનાર આપણે એકટર છીએ. આપણને એ સમજ હોવી જોઈએ કે - હું ચૈતન્ય શક્તિ આત્મા છું, શરીર રૂપી વસ્ત્ર ધારણ કરી સૃષ્ટિ નાટકમાં પોતાનો પાર્ટ ભજવું છું. મારા પરિવારના સભ્યો-સ્વજનો પણ ચૈતન્ય શક્તિ આત્મા છે, જેઓ આ નાટકમાં પોતાનો રોલ ભજવે છે. વાસ્તવમાં આત્મા અવિનાશી છે. આપણે સાક્ષી ભાવથી પોતાનો શ્રેષ્ઠ પાર્ટ ભજવવાનો છે. મનુષ્ય આત્મા જે ક્ષણે શરીર ધારણ કરે છે. તે સમયે જ તેનો શરીર છોડવાનો સમય પણ નક્કી હોય છે. વહેલાં કે મોડાં સૌએ પોતાનું શરીર છોડવાનું છે એ નિશ્ચિત છે. આથી જ્યારે આપણા સ્વજનનું મૃત્યું થાય ત્યારે આપણે એ વિચારવું જોઈએ કે સૃષ્ટિ નાટકમાં મારી સાથેનો તે સ્વજનનો પાર્ટ પૂરો થયો. વાસ્તવમાં મૃત્યુ નાશવંત શરીરનું થયું છે. સ્વજનનો આત્મા અવિનાશી છે. તે પોતાનાં કર્મ અનુસાર નવું શરીર ધારણ કરી નવા સંબંધો સાથે આ નાટકમાં પોતાનો પાર્ટ ભજવવાનું ચાલું રાખશે.

સ્વજનના મૃત્યુ પર શોક કરવાથી કે દુઃખી થવાથી એ આત્મા નવા શરીરમાં જે સ્થળે હોય છે ત્યાં તેને દુઃખનો અનુભવ થાય છે. આથી એ આત્મા નવા શરીર સાથે પોતાનો પાર્ટ ખુશી ખુશીથી ભજવી શકે તે માટે આપણે આવા કપરા સમયે દુઃખી થઈને શોક કરવાના બદલે એવા શુભ સંકલ્પ કરવા જોઈએ કે એ આત્મા નવા શરીર સાથે, નવા ઘેર, નવા સંબંધો સાથે ખુશીથી પોતાનો પાર્ટ ભજવે. આ પ્રકારે હકારાત્મક વિચારો કરવાથી આપણા સ્વજનનો આત્મા જ્યાં હશે ત્યાં સુખનો અનુભવ કરશે.

આપણને પ્રાપ્ત થયેલ અમૂલ્ય મનુષ્ય જીવનમાં આપણે સ્નેહી, સંબંધી, સાથીઓ તમામ સાથે આત્મિક

સ્નેહ, પ્રેમપૂર્વક વ્યવહાર કરવો જોઈએ. પરસ્પર સહયોગની ભાવના રાખવી જોઈએ. સાથે સાથે એ વાત પણ ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ કે આ સંસાર એક મુસાફરખાનું (ધર્મશાળા) છે. જ્યાં ટૂંકા સમય માટે હળી મળીને રહે છો, જ્યારે કોઈ સાથી મુસાફર આપણને છોડીને જાય ત્યારે તે વાસ્તવિકતાનો સ્વીકાર કરી દુઃખી કે શોકગ્રસ્ત ન થઈએ, કારણ કે મુસાફર ખાનામાં એક દિવસ તો સૌએ એકબીજાથી છૂટા પડવાનું જ છે, તો પછી તે બાબતનું દુઃખ શા માટે લગાડીએ?

(પેજ ૨૯ નું અનુસંધાન)

નથી જવાનું પરંતુ આ જગતમાં રહી શ્રેષ્ઠ કર્મ કરીને પુણ્યની પુંજી લઈને પરમાત્મા શિવની યાદ રૂપી ઝોળી ભરીને જવાનું છે. આપણે સૌ નિમિત્ત માત્ર પાર્ટ ભજવવા આવ્યા છીએ. આમાં આપણું કાંઈ જ નથી, અહીંથી જ લીધું છે જેને આપણે પોતાનું સમજીએ છીએ એ અહીંયા જ આપી દેવાનું છે.

માટે હું અને મારાની અજ્ઞાનતાની ચાદર હટાવી અંતર આત્માને જગાડવાનો પુરુષાર્થ કરો.

મનુષ્ય જીવનનું લક્ષ

બ્ર.કુ. મધુબેન, બાંટવા

આ સૃષ્ટિ જગતમાં આપણે આવ્યા છીએ, આપણે જીવન જીવીએ છીએ. જન્મ અને મૃત્યુના વચ્ચેના સમયના ગાળાને જીવન કહે છે. તો આપણા જીવનનું લક્ષ શું?

સંસારમાં આપણે જન્મ લીધો અને મોટા થયા, ભણ્યા, ડીગ્રી મેળવી, કામ-ધંધે વળગ્યા, સંસાર માંડ્યો, આપણો પરિવાર બનાવ્યો, પતિ-પત્ની બાળકો પરિવારનાં સભ્યો સાથે સંબંધ જોડી ચાલતા રહ્યાં, એકબીજાની સુખદુઃખમાં ચિંતા કરી એમના માટે બધું ભેગું કરીએ, મહેનત કરીએ, મારું છે અને આ બધા મારા છે એવું સમજીને ચાલતા રહીએ છીએ, ધીરે ધીરે વૃદ્ધત્વ આવી જાય. શરીર સાથ ન આપે, કોઈને કોઈ રોગ વળગે અને શરીર છોડવાનો વારો આવે અર્થાત્ મૃત્યુ આપણને આંબી જાય.

તો વિચારો જરા, આપણને આ જીવન શા માટે મળ્યું છે આપણા જીવનનું શું લક્ષ છે? શું સંસારની ચિંતા કરવા માટે આ મારું મારું કરી મરી જવા માટે જ આપણને જીવન મળ્યું છે નહીં... એક કવિએ કહ્યું છે.

**જબ તું આયા ઈસ ધરાપે જગત હસે તુ રોય,
અબ ઐસી કરની કરકે જા, તુ હસે જગ રોય,**

આ સંસારમાં આવ્યા છીએ, કાંઈક કરી જવાનું છે. જેમ ત્રણ કલાકનું નાટક હોય એમ દરેક એક્ટરોનો પાર્ટ અલગ અલગ હોય છે, પરંતુ દરેક એક્ટર અંદરથી તો એક જ લક્ષ રાખે છે કે હું મારો પાર્ટ ખૂબ સુંદર અને શ્રેષ્ઠ ભજવું. જો મારું નામ થઈ જાય લોકો ફરીથી (વન્સમોર) કરે મારી વાહ વાહ થઈ જાય. તો આપણે પણ આ સૃષ્ટિ જગતનાં પાર્ટધારી છીએ. આપણે પણ આ જીવનમાં સુંદર અને શ્રેષ્ઠ પાર્ટ ભજવીને જઈએ, તો પાછળથી આપણને લોકો યાદ કરે.

આમ પણ દરેક મનુષ્ય એકબીજા પ્રતિ શું આશા

રાખે છે. શુભ અને શ્રેષ્ઠ જ આશા રાખે છે. જેમ માબાપની ઈચ્છા હોય કે મારા બાળકો ખૂબ સારા હોય અને બાળકોની ઈચ્છા હોય છે કે અમારા માબાપ ખૂબ સારા હોય. દરેક શિક્ષકની ઈચ્છા હોય કે અમારા વિદ્યાર્થી સારા હોય અને દરેક વિદ્યાર્થીની પણ ઈચ્છા હોય છે કે અમારા ટીચર ખૂબ સારા હોય.

એક દેશનેતાની પણ ઈચ્છા હોય છે કે દેશની જનતા સારી હોય અને જનતાની ઈચ્છા હોય છે કે અમારા દેશ નેતા ખૂબ સારા હોય. દરેક વ્યક્તિ શ્રેષ્ઠ અને શુભ જ આશા રાખે છે. એક કહેવત પ્રસિદ્ધ છે કે ઈશ્વરે જ્યારે માનવને બનાવ્યો હતો ત્યારે પોતાના બધા જ ગુણો માનવમાં ભરી દીધા, હર નારી-શ્રી લક્ષ્મી અને હર નર-નારાયણ સમાન હતા.

માનવ જ દેવતા હતા. વાસ્તવમાં માનવ જ દેવત્વનું સ્વરૂપ છે. જેને આપણે માનવતા કહીએ છીએ એ દેવત્વ સ્થિતિ કોઈ અલગ નથી. જ્યારે માનવમાં દૈવી લક્ષણો હોય તો દેવતા કહેવાય છે અને જ્યારે માનવમાં આસુરી લક્ષણો હોય ત્યારે અસુર કહે છે, તો અસુર અને દેવતા બન્ને માનવ જ છે. તો આપણું લક્ષ શું છે? “અસુર બનવાનું કે દેવતા બનવાનું” કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ, અહંકાર, ઈર્ષ્યા, દ્વેષ, નિંદા, પરચિંતન, કપટ, દગો, ખૂન, અપમાન, લડાઈ ઝઘડા આ બધા આસુરી લક્ષણો છે. જેમ કે જ્ઞાન, પવિત્રતા, શાંતિ, ધીરજ, સહનશીલતા, અંતર્મુખતા, હર્ષિતમુખતા, સભ્યતા હોય તો તેને દેવતા કહે છે. એ જ છે આત્માના અનાદિગુણ જે ઓરિજનલ ગુણ છે. જે સાત છે. જ્ઞાન, પવિત્રતા, શાંતિ, આનંદ, પ્રેમ, સુખ, શક્તિ એ આત્માના પોતાના અસલી ગુણ છે. જ્યારે આત્મા પોતાના અસલી ગુણોમાં સ્થિત થઈ જાય જેને આત્મ અનુભૂતિ કહે છે તેણે રિઅલાઈઝેશન

કહે છે. અને એ જ ગુણોમાં સ્થિત થઈ કર્મ કરે છે. ત્યારે દૈવી ગુણોવાળા દેવતા કહે છે.

જેમ કે શાંત રહી સર્વે સાથે શાંતિપૂર્વક વ્યવહાર કરે, સુખ સ્વરૂપ બની સર્વેને સુખ આપે, સર્વે સાથે સત્યતાથી વ્યવહાર કરે તો તેને દૈવી ગુણોવાળો મનુષ્ય કહે છે.

આ દૈવી ગુણોની પ્રાપ્તિ માટે પહેલા જોઈએ અંતર્મુખતા, અંતર્મુખતાનો અર્થ છે સ્વયંનું નિરીક્ષણ કરવું.

એક ગીત છે મુખડા દેખ લે પ્રાણી જરા દર્પણ મેં, દેખલે કિતના પુણ્ય હૈ કિતના પાપ તેરે જીવન મેં.

સ્થૂળ અરિસામાં મુખ જોવાથી તો ચહેરાના દાગ જોવા મળે છે પરંતુ પાપ અને પુણ્ય યા અવગુણ નહીં દેખાય, પરંતુ અંતર્મુખ બની સ્વયંનું દર્શન કરીએ કે ખરેખર મેં કેટલા પાપ કર્યા છે અને કેટલા પુણ્ય, એમના માટે સ્વયંને ઓળખવાની જરૂર છે કે હું કોણ છું અને મારા જીવનનું લક્ષ્ય શું છે.

એક આશ્રમમાં મહાજ્ઞાની સંત રહેતા હતા જેઓ ખૂબ જ મૌનમાં રહેતા હતા. જરૂર પૂરતું જ બોલતા હતા. એ આશ્રમમાં એમના ઘણાં શિષ્યો હતા. એક વખત એક શિષ્યને એમ થયું મને ગુરુજી દ્વારા એવું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થાય તો મારા જીવનમાં જલ્દીથી પરિવર્તન આવી જાય અને હું આ દુનિયામાં મારું નામ, ઈશ્વરનું નામ રોશન કરી શકું. એક વખત મોકો જોઈ ગુરુ પાસે શિષ્ય જઈને બેસી જાય છે અને ગુરુજીને કહે છે કે મને એવું જ્ઞાન આપો કે મારામાં જલ્દી પરિવર્તન આવી જાય અને હું આ દુનિયામાં કાંઈક કરી જાઉં. શિષ્યની જીજ્ઞાસાવૃત્તિ જોઈ ગુરુજી પાંચ વાક્ય બોલ્યા છે.

- (૧) તારા જીવનનું લક્ષ્ય શું?
- (૨) તું કોણ છે? અંતર મનને ઢંઢોળ
- (૩) તું અહીંયા શા માટે આવ્યો છે?
- (૪) તારે અહીંયા રહી શું કરવાનું છે? અને શું નથી કરવાનું?

(૫) તારો સાચો સંબંધ કોની સાથે છે?

આ પાંચ વાતોનો વિચાર કર. ગુરુ આટલું કહી મૌન થઈ ગયા.

તો ખરેખર આપણે પણ આ પાંચ વાતોનો વિચાર કરવાનો છે. મારા જીવનનું લક્ષ્ય શું છે?

મનુષ્યને ભગવાને સુંદર માનવ જીવન આપ્યું છે, જે પ્રભુની ભેટ છે, તો આ જીવનમાં આપણે કાંઈક કહી છૂટવાનું છે, મનુષ્ય ધારે તે કરી શકે છે, કહેવાય છે કે કાળા માથાનો માનવી શું ન કરી શકે? આજે મનુષ્ય પોતાની બુદ્ધિ શક્તિથી સાયન્સ દ્વારા ચંદ્રલોક સુધી પહોંચી ગયો છે. ભૌતિકતાના અનેક સાધનો બનાવ્યાં છે. જેની કોઈ કમી નથી આ સંસારમાં.

ખરેખર મનુષ્યમાં એ પણ શક્તિ છે જો ધારે તો ઈશ્વર સુધી પણ પહોંચી શકે છે.

મનુષ્ય પોતાના જીવનને શ્રેષ્ઠ અને દિવ્ય બનાવી શકે છે. મનુષ્યમાંથી દેવતા બની શકે છે.

કહે છે નારી એવી શ્રેષ્ઠ કરણી કરે તો નારાયણી બની શકે છે, નર એવી શ્રેષ્ઠ કરણી કરે તો નારાયણ બની શકે છે. અને આ જગતમાં નામ અમર કરી શકે છે.

આપણા દેશ અને દુનિયામાં અનેક એવી મહાન વિભૂતિઓ હર ક્ષેત્રમાં થઈ ગઈ છે. જેમનું ગાયન આજ સુધી થાય છે. તો આપણે પણ કાંઈક કરી છૂટવાનું છે. ખુદનું કલ્યાણ ખુદે જ કરવાનું છે.

જેવી કરણી તેવી ભરણી. આ સંસારનો નિયમ છે. તો આપણે કોણ છીએ, ખુદને ઓળખીએ. આપણે સૌ એક આત્મા છીએ.

ઈશ્વર પિતાના સંતાન છીએ. આપણા સર્વ જીવઆત્માઓનો સંબંધ શિવ સાથે જ છે. કહે છે જ્યાં સુધી જીવ આત્મા શિવમય બનતો નથી ત્યાં સુધી જીવઆત્માનું કલ્યાણ થતું નથી.

આપણે આ જગતમાં રહી પાપના પોટલા બાંધીને

(અનુસંધાન પેજ નં. ૨૭ પર)

પરમપિતા પરમાત્મા શિવની મહિમા

બી.કે. કોકિલાબેન સુતરીયા, ગોધરા

દેવોના પણ દેવ, છે પરમપિતા પરમાત્મા શિવ, બ્રહ્મા, વિષ્ણુ, શંકરના રચયિતા, પરમપિતા છે શિવ. લાઈટ-માઈટ હાઉસ, છતાં પણ જ્યોત્બિંદુ છે શિવ, અજન્મા-અકર્મા, છતાં પણ સૃષ્ટિના સર્જનહાર, છે શિવ. ત્રિકાલદર્શી, ત્રિનેત્રી અને ત્રિલોકીનાથ છે શિવ નિરાકારી, નિર્વિકારી અને નિરહંકારી, પણ છે પરમાત્મા શિવ, નોલેજકુલ, પીસકુલ, લવ એન્ડ લો કુલ, બ્લીસકુલ છે પિતા શિવ, કામ, ક્રોધ, લોભ, મોહ અનેઅહંકારને હરનાર, પણ પરમાત્મા શિવ. પતિત પાવન, ગતિ-સદગતિના દાતા, છે મુક્તિદાતા શિવ, દાતા-વિદાતા-વરદાતા અને ગીતાજ્ઞાન દાતા, પણ પરમાત્મા શિવ, પરમેશ્વર, સોમેશ્વર, વિશ્વેશ્વર, છે શિવ સર્વેશ્વર, હિંદુ-મુસ્લિમ, શીખ-ઈસાઈ, સર્વધર્મના છે તે ઈશ્વર. દુઃખ હર્તા, સુખકર્તા, છે શિવ મુક્તિદાતા મુક્તેશ્વર, વિકાર, વિકર્મોને હરનાર, પરમાત્મા છે પાપકટેશ્વર સૃષ્ટિના આદિ, મધ્ય, અંતને જાણનાર, છે જાની જાનનહાર, કલયુગી દુનિયામાંથી તારનાર, છે શિવ તારણહાર, અજ્ઞાન અંધારમાંથી જ્ઞાનરૂપી પ્રકાશમાં લાવનાર, છે જ્યોતિર્ધર, શુદ્ધમાંથી બ્રાહ્મણ અને દેવતા બનાવનાર, છે પ્રભુ મસ્ત મુરલીધર. વસુદેવ કુટુંબકમની ભાવના જગાડનાર, છે પરમપિતા શિવ, સોમનાથ, પારસનાથ, બબુલનાથ, દેવાધિદેવ મહાદેવ છે શિવ. અજર, અમર, અવિનાશી અને અશરીરી, છે પરમાત્મા શિવ, અખંડ, અચલ, એકધર્મ એક રાજ્યના સ્થાપક પરમાત્મા શિવ. કર્મોની ગુહાગતિને જાણનાર, છે શિવ ચોગેશ્વર, કલા-કલામાં નહીં, પરમધામ વાસી, છે શિવ મહેશ્વર. દાની, વરદાની, મહાદાની અને કલ્યાણકારી, છે પરમાત્મા શિવ. દિવ્યજ્ઞાન, દિવ્યશક્તિ, દિવ્યદષ્ટિના દાતા, પણ પરમાત્મા શિવ. આધારમૂર્ત ઉદ્ધારમૂર્ત અને ઉદાહરણમૂર્ત, છે પરમાત્મા શિવ, વિશ્વ પરિવર્તક, વિશ્વરક્ષક અને વિશ્વસર્જક, છે પરમાત્મા શિવ. પરમપિતા, પરમ શિક્ષક અને સદ્ગુરુ છે પરમાત્મા શિવ, સર્વ સંબંધોનું સુખ દેનાર પણ, છે પરમાત્મા શિવ. દયાલુ, કૃપાલુ અને ક્ષમા આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ, દિલારામ, દિલરૂબા અને દિલ તખ્તવાળા, છે પરમાત્મા શિવ. સાજન, સખા અને શ્રેષ્ઠી, છે પરમાત્મા શિવ,

સુપ્રિમ લિબરેટર અને સુપ્રિમ ગાઈડ પણ, છે પરમાત્મા શિવ. જ્ઞાન સિતારા બનાવનારા છે, જ્ઞાનસૂર્ય પરમાત્મા શિવ, પ્રેમ, સુખ, શાંતિ અને શક્તિઓના દાતા, છે પરમાત્મા શિવ. નરમાંથી શ્રી નારાયણ, નારીમાંથી શ્રી લક્ષ્મી બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ. બેગમપુરના બાદશાહ બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ. કલ્પના ૫૦૦૦ વર્ષ અને ૮૪ જન્મોનું જ્ઞાન આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ, ૨૧ જન્મોની રાજાઈ આપી સતયુગી શહેનશાહ બનાવનાર, છે શિવ. નર્કમાંથી સ્વર્ગ બનાવવાનો કરિશ્મા કરે, છે પરમાત્મા શિવ, દેહના રિશ્તા છોડાવી ફરિશ્તા પણ બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ. ખુશીઓના ભંડાર, ખીતાબી ખેવૈયા, છે પરમાત્મા શિવ, ખુદાઈ ખિદમતગાર અને મારા ખુદા દોસ્ત પણ, છે પરમાત્મા શિવ. નજરથી નિહાલ કરનાર જાદુગર છે, છે પરમાત્મા શિવ, હારેલી બાજીને પણ જીતાડનારા બાજીગર, છે પરમાત્મા શિવ. રોજ સવારે અમૃતવેલા આવીને ઉઠાડે, છે પરમાત્મા શિવ, મીઠી નિંદર લાવી દિવસભરનો થાક પણ ઉતારે, છે પરમાત્મા શિવ. ચિંતાને પ્રભુ ચિંતનમાં બદલી ચેતનવંતા કરે, છે પરમાત્મા શિવ, ચિત્તમાં ચિનગારી ચાંપી ચેનનો ચિરાગ પણ ચેતાવે, છે પરમાત્મા શિવ. સુખ, શાંતિ, સમૃદ્ધિ, સ્વાસ્થ્ય અને સફળતા દેનાર છે પરમાત્મા શિવ, સમસ્યાનું સમાધાન કરનાર પરમ શાસક, છે પરમાત્મા શિવ. ફર્થી અર્શ પર જવાની લિફ્ટ આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ, સતયુગી રાજાઈના વારસાની ગિફ્ટ આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ. 'મનમનાભવ' અને 'મદ્યાજીભવ'નો મંત્ર આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ, 'ઓમ શાંતિ' કહી આત્માની સાચી ઓળખ આપનાર, છે પરમાત્મા શિવ. 'મૈ' ઓર 'મેરાપન'થી મુક્ત કરી માલિક બનાવે, છે, છે પરમાત્મા શિવ, મહેનતને મોહબ્બતમાં બદલી મહારાજા-મહારાણી પણ બનાવે છે શિવ. રુહાની રુહાબધારી રુહે ગુલાબ બનાવનાર, છે પરમાત્મા શિવ, રૂબરૂસંત અને રજનીગંધા પણ, છે પરમાત્મા શિવ. પથ્થર બુદ્ધિમાંથી પારસબુદ્ધિ બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ, પાપાત્મબુદ્ધિમાંથી પુણ્યાત્મા પણ બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ. નધેમોહા, સ્મૃતિર્લબ્ધા અને સહજયોગી બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ, સિમ્પલ સ્થિતિમાં પણ રોચલ બ્યુટી બનાવે, છે પરમાત્મા શિવ. નિમિત્ત, નિર્માણ, નિશ્ચયબુદ્ધિ અને નિશ્ચિંત બનાવનાર, છે પરમાત્મા શિવ, પરમાત્મા મહિમા લેખનની મારી કલમ ચલાવનાર, છે પરમાત્મા શિવ.

શિક્ષણની ક્ષિતિજે

બાલ વિભાગ

- બ્ર.કુ. અનુબેન રાજુલા (સૌરાષ્ટ્ર)

વેકેશન

શાળાઓમાં વેકેશન પડવાની આડે બે ચાર દિવસ હતાં. રોજ રોજ વેકેશન પડવાનું છે તેવા શબ્દો સાંભળતો ચીન્ટુ બે વર્ષથી સ્કૂલે જતો હતો. તેના બાલ માનસમાં તો આ સમજાતું ન હતું. રજાઓ પડી ગઈ એટલે તે દાદાજીને પૂછવા લાગ્યો. 'દાદાજી, આ વેકેશન ક્યાં પડવાનું છે? રસ્તા પર, કોઈના ઘરમાં કે દરિયામાં...? દાદાજીએ ખૂબ પ્રેમથી સમજાવ્યું કે વેકેશન પડવું એટલે રજાઓ પડવી. રજાઓમાં બહારગામ ફરવા જવું અથવા કોઈ પ્રસંગમાં ક્યાંક જવું. વેકેશનમાં ચીન્ટુ તેના દાદાજી સાથે ફરવા ગયો. દાદાજી માટે તો આ યાત્રા હતી. જ્યારે ચીન્ટુ માટે ફરવું એટલે મજા કરવી. આખું ઘર ફરવા નીકળ્યું. મથુરા પહોંચ્યા. રાત્રિમાં મુસાફરી પસંદ કરી નાવમાં બધા બેઠા. નાવિકે ખૂબ નશો કરેલો. મુસાફરો વાતે વળગ્યાં. અંધારું ઉતરી આવ્યું હતું. ચીન્ટુને મજા પડી ગઈ. નાવ આમ-તેમ હાલક-ડોલક થાય. ધીરે ધીરે બધાની વાતો શાન્ત પડી ગઈ અને સૌ ઉંઘવા લાગ્યા. નાવિકો નશામાં હલેસાં મારતા ગયા. પરોઢ થયું અને અજવાળું થવા લાગ્યું. એક મુસાફર જાગી ગયો અને જોયું તો જે કિનારેથી નીકળ્યા હતા ત્યાંને ત્યાં જ હતા. તેને આશ્ચર્ય થયું. તેણે સૌને જગાડ્યા. હજુ નાવિકોનાં હલેસાં તો ચાલુ જ હતાં. બધાને થયું કે આમ કેમ બન્યું હશે! નાવિકને ઢંઢોળીને પૂછ્યું કે ભાઈ, આપું કેમ થયું, તપાસ કરતાં માલૂમ પડ્યું કે નશાની હાલતમાં નાવિકોએ લંગર તો છોડ્યા જ ન હતાં. નાવને આખી રાત હલેસા માર્યા છતાં નાવ આગળ ચાલી જ ન હતી.

ચીન્ટુ વિસ્મય નજરથી દાદાજીને જોતો રહ્યો. તેને પ્રશ્ન થયો. દાદાજી આ લંગર બાંધવું એટલે શું? દાદાજી કહે, બેટા, આ લંગર એટલે હોડીને કિનારે દોરડા પડે

બાંધવી. જેથી હોડી કિનારે અટકી રહે. જ્યારે દરિયામાં જવું હોય ત્યારે હોડીનું લંગર છોડી નાંખવું પડે અને તો જ હોડી આગળ વધી શકે. દાદાજીએ આગળ ચીન્ટુને સમજાવ્યું. હોડીની જેમ આપણે પણ આગળ વધવું હોય તો લંગર છોડવું પડે. આપણે પણ જીવનમાં કેટલાંયે બંધનોથી બંધાઈ જતા હોઈએ છીએ. આપણે ક્યાંક કારણોમાં, પ્રશ્નોમાં, ઘટનાઓમાં, કોઈ વ્યક્તિમાં અટકી ગયા તો? આપણું સમગ્ર ધ્યાન ત્યાં જ હોય છે ને? આપણે બીજે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા ઘણા પ્રયત્નો કરીએ પણ બુદ્ધિ ત્યાં જ વળી વળીને પહોંચી જાય છે. ચીન્ટુ કહે દાદાજી, જેમ મને રમતમાં ધ્યાન હોય તો ભણવાનું મન જ ના થાય. સાચી વાત છે? દાદાજીએ જવાબ આપ્યો. આપણે અભ્યાસમાં પ્રગતિ કરવી હોય, કોઈ ધંધાનો વિકાસ કરવો કે જીવનમાં ગુણોનો વિકાસ કરવો હોય તો બુદ્ધિને પેલા હોડીના લંગરની જેમ બંધથી હટાવીને જ્યાં વિકાસ કરવો છે ત્યાં જ બુદ્ધિને એકાગ્ર કરવી પડે. જો બુદ્ધિ ક્યાંક અટકી હોય તો વિકાસ કે પ્રગતિ થાય નહીં.

ચિન્ટુ થોડો વિચારમાં પડ્યો. તે દાદાજીને કહે, વળી આ બુદ્ધિ ક્યાં આવી? ક્યાંય મળતી તો નથી? તમને ખબર છે એ ક્યાં રહે છે? દાદાજીને ગમતી રમત મળી ગઈ. તે કહે બેટા, જેમ મોટર છે પણ ડ્રાઈવરની જરૂર છે, ડ્રાઈવર વગર મોટર શું કામની? એમ આપણું આ શરીર એ મોટર છે અને આ ભૂકુટી વચ્ચે એક ચેતના રહે જે આ શરીરને ચલાવે છે તે ડ્રાઈવર છે, જેને આત્મા કહેવાય અને આ નાક, કાન, આંખ, મુખ એ શરીરનાં અંગો છે તેમ આ આત્માના મન, બુદ્ધિ અને સંસ્કાર એ ત્રણ અંગો છે. કર્મ કરવા માટેનાં સાધનો છે. તું આ યાત્રામાં પણ તારા મિત્રોને યાદ કરે છે તેને સંકલ્પ કહેવાય અને એ સંકલ્પ મનમાંથી નીકળે છે. મનનાં વિચારોને કાબૂમાં

રાખવાની ક્રિયાને બુદ્ધિ કહેવાય. આ બુદ્ધિ જો બધે વારાફરતી ફસાયા કરે તો માણસ આગળ પ્રગતિ ના કરી શકે, બરાબરને દાદાજી? ચિન્ટુએ કહ્યું દાદાજી આગળ કહે, આ બુદ્ધિ દ્વારા જે કરવાનું સૂઝ્યું અને એ પ્રમાણે કર્યું તેની જે છાપ કે અસર પડી તેનું નામ સંસ્કાર, અને આ સંસ્કાર અનુસાર જ તો આપણી ઓળખાણ થાય.

ચિન્ટુને મજા પડી ગઈ. આપણે એટલે આ શરીરમાં રહેલાં આત્મા અને શરીર, બન્નેનો સમન્વય એટલે માણસ. વ્યક્તિની ઓળખાણ તેના સંસ્કારોના આધારે થાય છે. ચિન્ટુને લાઈટ થઈ, બુદ્ધિમાં કાંઈક યાદ આવ્યું. ‘દાદાજી, એટલે જ એકવાર બધા શેરીમાં એક માણસને ચોર કહી મારતા હતાં. ખરું ને?’ દાદાજી કહે - સાચી વાત આ સંસ્કાર આપણને દેવ બનાવી દે, દેવ તરીકે પૂજ્ય બનાવે અને સંસ્કાર જ આપણને દોષી બનાવે. તેથી

સંસ્કારને સુધારવા મહેનત કરવી પડે. દાદાજી કહે જો તારા જેવડા તારી ઉંમરના આ બાળકાનુડાના બધા દર્શન કરવા આટલે દૂર યાત્રા કરવા આવ્યા, પ્રણામ કરવા મંદિરમાં ગયા. આ માણસ જેવા દેખાવવાળાના મંદિરો બન્યા. બધા રોજ પ્રાર્થના કરવા જાય, પ્રણામ કરવા જાય, ખરું ને?

હવે દાદાજી આ છેલ્લો પ્રશ્ન, ‘આ મંદિરોમાં હોય તે પણ આપણા જેવા જ લાગે છે તો આપણે તેવા બની શકાય? ‘દાદાજી કહે જો દીકરા, આ ડૉક્ટર બનાય, તારા પપ્પાની જેમ વકીલ બનાય, તારા કાકાની જેમ એન્જીનિયર બનાય, તારા મમ્મી જેમ શિક્ષક બનાય તેવી જ રીતે આપણે આવા મંદિરમાં રહેતા દેવ પણ બની શકીએ. ચિન્ટુ કહે, ‘કેવી રીતે બનાય?’ દાદાજી કહે, જો આપણે ઉતરવાનું સ્થળ આવી ગયું.

પુશ ખબર

બ્ર.કુ. અનંત, નડીયાદ

જ્યારથી ટીવીનું આક્રમણ શરૂ થયું ત્યારથી એક પછી એક ચેનલ વધતી જાય છે. દર્શક મુંઝવણ અનુભવે કે શું જોવું અને શું ન જોવું! અનેક આધ્યાત્મિક વાતો પીરસતી ચેનલો પણ આવી ગઈ. બ્રહ્માકુમારીઝ દ્વારા ૨૪ કલાક પરમાત્માનું સત્ય જ્ઞાન આપતી ચેનલનું પ્રસારણ છેલ્લા ૨ વર્ષથી શરૂ થયું છે. નામ છે - પીસ ઓફ માઈન્ડ. આમાં પરમાત્મા દ્વારા અપાતું સંપૂર્ણ જ્ઞાન, રાજયોગનો અભ્યાસ, આધ્યાત્મિક જીવનનાં અનુભવો, અલગ અલગ વિષયોની છણાવટ કરતા કલાસીસ પ્રવચનો, વિદ્યાલય દ્વારા થતી સેવાઓના સમાચાર ઉપરાંત પ્રેક્ટિકલ યોગ કઈ રીતે કરવો એનું માર્ગદર્શન કોમેન્ટરી સાથે કરવામાં આવે છે. વળી આધ્યાત્મિક જ્ઞાન-

યોગનાં સુમધુર ગીતો તો ખરા જ! શારીરિક-તંદુરસ્તી જાળવવા માટે આહાર પદ્ધતિ અને હળવી કસરતો શીખવતા કાર્યક્રમને પણ સ્થાન અપાયું છે. જ્ઞાન ગંગાનું અવતરણ આપણાં ઘરે જ શક્ય બનાવવાનો આ ભગીરથ પ્રયાસ છે. આનો લાભ વિના મૂલ્યે ઉઠાવવો એ આપણા હાથની અર્થાત્ રીમોટ કંટ્રોલની વાત છે...

રિલાયન્સ ડી ટી એચ પર ૧૭૧ નંબર, વિકિયોકોન ૬૯૭ પર આવે છે અને હવે તો પૂરા ગુજરાતમાં જીટીપીએલ સેટઅપ બોક્ષ દ્વારા પ૯૨ નંબર પર પણ ઉપલબ્ધ છે. જરૂરિયાત લાગે તો તમારા લોકલ કેબલ ઓપરેટરનો સંપર્ક કરીને આ અમૂલ્ય ખજાનો પ્રાપ્ત કરી શકાય....

|| ઓમ શાંતિ ||

નારોલ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા શિવજયંતી નિમિત્તે 'બરફના અમરનાથ'ની ઝાંખીનું રીબીન કાપી ઉદ્ઘાટન કરતાં ડૉ. રમેશભાઈ શર્મા, બિલ્ડર શ્રી અશોકભાઈ પટેલ તથા બ્ર.કુ. રંજનબેન.

આણંદમાં મહાશિવરાત્રી પર્વ નિમિત્તે 'સર્વ ધર્મ સંગેલન'માં જૈન ધર્મના પ્રેમલતાબેન, શીખ ધર્મગુરુ મહેન્દ્રસિંહ જ્ઞાની, ઈસ્લામ ધર્મના મૌલાના સમીર વ્હોરા, ફાધર ડેવીડ તથા બ્ર.કુ. ગીતાબેન.

કલોલ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા મહાશિવરાત્રી પર્વ નિમિત્તે આયોજીત સર્વ ધર્મના પિતાની ઝાંખીનું દર્શન તથા શોભાયાત્રામાં બ્રહ્માકુમાર ભાઈ-બહેનો.

અમદાવાદ રન્નાપાર્ક સેવાકેન્દ્રમાં શિવરાત્રી પર્વ નિમિત્તે અમદાવાદ શહેર ટ્રાફિક પ્સા જાગૃતિબેનને ઈશ્વરીય સૌગાત આપતાં બ્ર.કુ. જ્યોતિબેન.

કુતિયાણામાં મહાશિવરાત્રીનાં કાર્યક્રમમાં દીપ પ્રગટાવતા બ્ર.કુ.ગીતાબેન, બ્ર.કુ.દિવ્યાબેન GEB નાં એન્જીનીયર શ્રી ડાભીસાહેબ તથા ડૉ. અગ્રવાતભાઈ.

શિહોરી સેવાકેન્દ્ર દ્વારા ઉંમરી ગીતાપાઠશાળામાં મહાશિવરાત્રી પર્વનું આઘ્યાત્મિક રહસ્ય સમજાવતાં બ્ર.કુ.સુરેખાબેન.

અમદાવાદ સારંગપુર સેવાકેન્દ્રમાં શિવરાત્રી પ્રસંગે પૂર્વ લોકાયુક્ત ન્યાયાધીશશ્રી એસ.એમ.સોની, લૉ કોલેજના પૂર્વ આચાર્ય નલિનભાઈ જાની, ગુજરાત હાઈકોર્ટનાં વકીલ શ્રી અનિલભાઈ સુરતી તથા બ્ર.કુ.મંજુબેન.

મુંબઈ, મલાડનાં લીબર્ટી ગાર્ડન ખાતે આયોજીત કાર્યક્રમમાં હિન્દી ફિલ્મનાં પ્લેબેક સૌંગર ભાતા શ્રવણજી, પૂર્વ ઈન્ડીયન આઈડોલ ભાતા દેબોજીત, આર્મીના કમાન ગુરૂમીત કૌર, ભાતા ચાંદનિશ્રાજી તથા બ્ર.કુ. કુંતીબેન.

નવસારીમાં શિવજયંતી કાર્યક્રમમાં ગુરુજ્ઞારાના ગ્રંથી ધનવંતર્સિંહજી, બ્ર.કુ. ગીતાબેન, પારસી અગિયારીના દસ્તુરજી મેહરજી રાણા, વસુધારા ડેરીના ચેરમેન મોંઘાભાઈ દેસાઈ તથા જ્ઞાનામૃત કળશ અને શિવદવજ સાથે રાજમાર્ગ પર શોભાયાત્રા તથા સ્વસ્તિક આકારમાં શહેરનાં ૭૮ ગણમાન્ય લોકો દ્વારા ૭૮ શિવદવજ લહેરાયા.

ન્યુ મછિનગરમાં મહાશિવરાત્રીની ઝાંખીમાં રાજયોગિની સરલાદીદી, સદગુરુ શુપનાં બિલડર શ્રી રાજુભાઈ, દિપકભાઈ, ગોવિંદભાઈ, મ્યુ. કોરપોરેટર અમીતભાઈ, માતૃ બંગલોનાં ચેરમેન ઈન્દુવદનભાઈ, મુકેશભાઈ તથા પ્રદર્શનજી ઉદ્ઘાટન કરતાં દીદીજી તથા મ્યુનિસિપલ કોરપોરેટર અમીતભાઈને ઈશ્વરીય સૌગત આપતાં દીદીજી.

લોટસ હાઉસ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા શિવજયંતીએ ઝાંખીનું ઉદ્ઘાટન કરતાં બ્ર.કુ.જયંતીબેન, મ્યુનિસિપલ કમિશનર ઘાતા ગુરુબ્રસાદ મહાપાત્ર (IAS) તથા ધારાસભ્ય ડૉ.નિર્મલાબેન વાઘવાની, બ્ર.કુ. ભારતીબેન તથા ઝાંખીનો લાભ લેતાં સ્કુલનાં બાળકો તથા શિવદર્શન શોભાયાત્રા.

કેશોદ સેવાકેન્દ્ર દ્વારા 'શિવજયંતી સો ગીતાજંચની સો કૃષ્ણજયંતી'માં MLA અરવિંદભાઈ, રોટરી કલબનાં પ્રમુખ કાંતિભાઈ, જેસીસ કલબનાં પ્રમુખ રજનીભાઈ, પ્રો. ભુપેન્દ્રભાઈ તથા બ્ર.કુ. રુપાબેન તથા મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત જનમેદની તથા શિવદવજારોહણમાં અમેરિકાના ડૉ. સી.ડી. લાડાણી અને જયેશભાઈ.

રામનગર, ઠક્કરબાપાનગરમાં શિવરાત્રી નિમિત્તે 'વર્લ્ડ રેકોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયા'માં સ્થાન પામેલું બિલીપત્રનું ૧૨ફૂટ ઉચું શિવલીંગ તથા શિવલીંગનાં દર્શન કરતાં મહેસૂલ મંત્રી શ્રીમતી આનંદીબેન પટેલ તથા બિલીપત્રનાં શિવલીંગ માટે ટ્રોફી અને સર્ટિફિકેટ અર્પણ કરતાં વર્લ્ડ રેકોર્ડ ઓફ ઈન્ડિયાનાં પ્રેસીડેન્ટ શ્રી પવન સોલકી.

રાજકોટમાં શિવરાત્રી પર 'શિવ દર્શન મેલા'માં દવજારોહણ કરતાં મહેમાનો તથા રાજયોગિની સરલાદીદીને મોમેન્ટો આપતાં સરગમ કલબનાં શ્રી ગુણવંતભાઈ તથા સ્વાગત નૃત્ય પ્રસ્તુત કરતી કુમારીઓ અને મેળાનું દશ્ય.

બરોડા અટલાદરા દ્વારા શિવજયંતી કાર્યક્રમમાં ઉદ્યોગપતિ શ્રી પંકજ જૈન, કમાટી બાગનાં ડાયરેક્ટર શ્રી ચીજતીયા સાહેબ, કેપ્યુટી કલેક્ટર શ્રી ગંભીરસિંહ, સુપ્રીમ ઈન્ડસ્ટ્રીઝનાં ડાયરેક્ટર શ્રી મલાણી સાહેબ તથા સર્વ મહેમાનો દ્વારા દીપ પ્રજ્વલન અને શિવદવજારોહણમાં બ્ર.કુ રાજબેન, બ્ર.કુ અરચ્યાબેન.

સુરત વરાણામાં અમરનાથ દિવ્યદર્શન મેળાનું ઉદ્ઘાટન કરતાં બ્ર.કુ. જયંતીબેન, બ્ર.કુ. પૂર્ણિમાબેન, હરેકૃષ્ણ એક્સપોર્ટના ચેરમેન હિંમતભાઈ તથા ઉદ્ઘાટન સમારોહમાં દીપ પ્રાગટ્ય કરતાં સુપ્રસિદ્ધ બિલ્ડર લવજીભાઈ, ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ કમલેશભાઈ, બ્ર.કુ. વૃષિબેન તથા મોટી સંખ્યામાં લાભ લેતા ભાઈ-બહેનો.

મહિનગરમાં આયોજીત બ્રહ્મકુમારીઝ ગુજરાતનાં ડાયરેક્ટર રાજયોગિની સરલાદીદીના અમૃતપર્વ કાર્યક્રમમાં ગુલાબની પુષ્પમાળા દ્વારા રાજયોગિની સરલાદીદીને સન્માનીત કરતાં મહિનગરનાં વરિષ્ઠ ભાઈઓ તથા શુભેચ્છા પાઠવતાં નિરમા યુપના ડાયરેક્ટર અને ચેયરમેન હાતા કરસનભાઈ પટેલ તથા દીપ પ્રજ્વલન કરતાં સરલાદીદી, બ્ર.કુ. જયંતીબેન, બ્ર.કુ. ભાવનાબેન, બ્ર.કુ. ભારતીબેન, બ્ર.કુ.ગીતાબેન, બ્ર.કુ. મોહનભાઈ સિંગલ, બ્ર.કુ. કરુણાભાઈ.

રાજયોગિની સરલાદીદીના અમૃતપર્વે સન્માનપત્ર આપતા મહિનગરનાં વરિષ્ઠ ભાઈઓ તથા શોભાયાત્રાનું દૃશ્ય.

આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા દિવસે ગુજરાત ચેમ્બર ઓફ કોમર્સનાં પૂર્વ ચેયરપર્સન નીરજ્બેન મહેતાને ઈશ્વરીય સૌગાત આપતાં રાજયોગિની સરલાદીદી તથા મહિલા સંમેલનનું ઉદ્ઘાટન કરતાં નીરજ્બેન મહેતા, ACP મહિલા સેલ ક્રાઈમ ડૉ. કાનન દેસાઈ, લાયન્સ કલબ ઓફ અમદાવાદનાં પ્રમુખ જયશ્રીબેન, સાયન્ટીફિક ઓફિસર હેમાંગીનીબેન વોરા, સોશીયલ વર્કર મીનાક્ષીબેન પાઠક.